

Jaarrekening 2002

Inhoud

Grondslagen	76
Geconsolideerde balans per 31 december 2002 na winstverdeling	82
Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2002	83
Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2002	84
Mutatieoverzicht eigen vermogen over 2002	85
Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening	86
Vennootschappelijke balans per 31 december 2002 na winstverdeling	131
Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2002	131
Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening	132
Belangrijke deelnemingen	134

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is in overeenstemming met de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving opgesteld. Waar nodig liggen aan de bedragen, zoals vermeld in de jaarrekening, schattingen en veronderstellingen ten grondslag.

In verband met de notering van het gewone aandeel ABN AMRO Holding N.V. in de vorm van American Depositary Receipts op de New York Stock Exchange (NYSE) publiceert ABN AMRO ook een jaarverslag (Form 20-F) dat voldoet aan de regels die de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (SEC) stelt. Deze regels betreffen onder meer vorm en inhoud van de toelichting op de jaarrekening. Bovendien wordt inzicht gegeven in vermogen en resultaat bij toepassing van de Amerikaanse waarderingsregels (US GAAP).

Wijzigingen grondslagen

Met ingang van 1 januari 2002 worden de kosten van pensioenen en andere rechten na pensionering verantwoord volgens de Amerikaanse verslaggevingsregels (FAS 87, FAS 88 en FAS 106) op dit terrein. Toepassing van deze US GAAP regels is toegestaan op grond van het Discussiememorandum Pensioenen, ontwerprichtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving. In deze methodiek mogen de berekeningen worden gebaseerd op aannames over de lange termijn voor zowel de pensioenverplichtingen als het rendement op het belegd vermogen van het pensioenfonds waarbij verschillen tussen de geraamde en gerealiseerde cijfers over een groot aantal jaren worden gespreid. Een bijkomend voordeel van de wijziging is dat hiermee het bestaande verschil tussen Nederlandse en Amerikaanse waarderingsgrondslagen op dit terrein is komen te vervallen.

Als gevolg van deze wijziging in de waarderingsgrondslagen is per 1 januari 2002 een bedrag van EUR 430 miljoen (na belasting) ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Als de kosten van pensioenen en rechten na pensionering met ingang van 1 januari 2001 berekend zouden zijn volgens US GAAP, zouden de bruto en netto pensioenlasten over 2001 respectievelijk EUR 326 miljoen en EUR 218 miljoen hoger zijn uitgevallen.

Grondslagen voor opname van financiële instrumenten in de balans

Een financieel actief of financieel passief wordt in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat de vennootschap recht heeft op de voordelen respectievelijk gebonden is aan de verplichtingen voortkomend uit de contractuele bepalingen van het financieel instrument. Vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan deze voorwaarden wordt een financieel instrument niet meer in de balans opgenomen. Financiële activa en passiva worden per saldo in de balans opgenomen indien ABN AMRO op grond van wettelijke of contractuele bepalingen over de bevoegdheid beschikt en de intentie heeft deze activa en passiva gesaldeerd of simultaan af te wikkelen.

Grondslagen voor consolidatie

De activa, passiva, baten en lasten van ABN AMRO Holding N.V., haar dochtermaatschappijen en overige groepsmaatschappijen die met haar een organisatorische en economische eenheid vormen, worden volledig geconsolideerd. Het belang van derden in zowel het vermogen als het resultaat van de dochtermaatschappijen en overige groepsmaatschappijen wordt afzonderlijk vermeld.

Grondslagen voor omrekening van vreemde valuta

De activa en passiva in vreemde valuta en de financiële instrumenten die worden gebruikt om het aan deze activa en passiva verbonden valutarisico af te dekken, worden in euro's omgerekend tegen de contante koersen per balansdatum. Omrekenverschillen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt. De omrekenverschillen op het geïnvesteerd vermogen, inclusief de daarin opgenomen resultaten, van buitenlandse vestigingen in

landen zonder hyperinflatie worden, tezamen met de uitkomsten van hiermee samenhangende dekkingstransacties en rekening houdend met belastingeffecten, ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Resultaten uit transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum danwel, voorzover nog niet ontvangen of betaald, tegen de ultimokoers van de maand waarop de resultaten betrekking hebben. De resultaten van de buitenlandse vestigingen, met uitzondering van die in hyperinflatielanden, worden omgerekend tegen de ultimokoers van de maand waarin de resultaten worden verantwoord. Het resultaat van de vestigingen in hyperinflatielanden wordt gecorrigeerd voor het effect van de inflatie en vervolgens omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Grondslagen voor waardering en resultatenbepaling

Algemeen

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, tenzij hierna een andere grondslag wordt vermeld. Waar noodzakelijk zijn waardecorrecties in mindering gebracht. Transacties en gebeurtenissen worden verantwoord op het moment dat deze plaatsvinden; baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Agio's en disagio's worden toegerekend aan de verslagperioden overeenkomstig de resterende looptijd van de desbetreffende posten en worden opgenomen onder overlopende activa danwel overlopende passiva.

Waardepapieren en schuldbewijzen, waarvan de rente geheel of grotendeels op het moment van aflossing wordt verrekend, worden opgenomen tegen de aankoopprijs of de contante waarde bij uitgifte vermeerderd met de opgelopen rente, tenzij zij behoren tot de handelsportefeuille.

Voor financiële instrumenten die worden gebruikt om de aan specifieke activa of

passiva verbonden risico's af te dekken (hedging), geschiedt de waardering en de resultatenbepaling volgens dezelfde grondslagen als die welke gelden voor de gehedgde posten. Transacties worden aangemerkt als dekkingstransacties indien deze als zodanig zijn geïdentificeerd en de resultaten van de hedge een sterke correlatie vertonen met die van de te dekken positie. Resultaten behaald bij voortijdige beëindiging van een hedge worden geactiveerd of gepassiveerd en toegerekend aan de resterende looptijd van de gedekte posities. Indien financiële instrumenten worden gebruikt om aan specifieke activa of passiva verbonden risico's af te dekken en deze activa en passiva worden verkocht of beëindigd, dan worden deze financiële instrumenten niet meer als hedge beschouwd. Resultaten bij de afwikkeling van een hedge worden in dezelfde periode verantwoord als de resultaten van de afwikkeling van de gedekte positie.

De grondslagen voor andere financiële instrumenten worden hieronder toegelicht onder handelsactiviteiten. Kredietgerelateerde provisies worden, voorzover zij de eerste kosten overstijgen, als rente toegerekend aan de desbetreffende periode. Door het levensverzekeringsbedrijf aan derden en het bankbedrijf betaalde afsluitprovisie wordt als eerste kosten geactiveerd en afgeschreven. Kosten verbonden aan het plaatsen van gewone en preferente aandelen worden ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Kredieten

Kredieten worden in het algemeen opgenomen tegen de hoofdsom. Kredieten worden als dubieus aangemerkt zodra er twijfel bestaat over de terugbetaling. Indien nodig wordt op dergelijke kredieten een waardecorrectie in mindering gebracht. De waardecorrecties voor oninbaarheid van vorderingen worden per post bepaald, waarbij rekening wordt gehouden met de waarde van de verstrekte zekerheden. De waardecorrecties voor consumentenfinanciering worden per portefeuille bepaald, waarbij een specifieke voorziening voor elk

product wordt vastgesteld op basis van de omvang en het historische verliespercentage van de portefeuille. De waardecorrecties worden in het resultaat verwerkt onder waardeveranderingen van vorderingen

Bij de kredieten die reeds in afwikkeling zijn, wordt de renteverantwoording stopgezet ('non-accrual loans'). Afhankelijk van de mate van twijfel over de terugbetaling wordt bij de overige kredieten de rente pas in de winst- en verliesrekening verantwoord op het moment van ontvangst ('other non-performing loans') danwel op de normale wijze ('accruing doubtful loans'). Dubieuze kredieten worden pas afgeschreven zodra duidelijk is dat geen enkele verbetering is te verwachten.

Het fonds voor algemene bankrisico's dient ter dekking van de algemene risico's verbonden aan kredietverlening en de uitoefening van het overige bankbedrijf. De ontstane actieve belastinglatenties zijn op het fonds in mindering gebracht.

Handelsactiviteiten

De effecten die tot de handelsportefeuilles behoren, worden gewaardeerd tegen marktwaarde. In het kader van handelstransacties verworven eigen obligaties worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of, indien lager, de marktwaarde. Valutacontracten, aandelen-, obligatie-, valuta- en overige opties, alsmede renteovereenkomsten zoals renteswaps en rentetermijncontracten, worden gewaardeerd tegen de marktwaarde. De marktwaarden van deze contracten worden per saldo onder overige activa of overige passiva gerubriceerd. De mutaties, die uit de beschreven waarderingswijze voortvloeien, worden onder resultaat uit financiële transacties in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Financiële en andere vaste activa Beleggingen

De tot de beleggingsportefeuilles behorende schuldbewijzen, uitgezonderd die waarvan de rente geheel of grotendeels op het moment van aflossing wordt verrekend, worden

opgenomen tegen de aflossingswaarde. De in deze portefeuilles begrepen aandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde; veranderingen in de waarde worden na aftrek van belastingen in het eigen vermogen verwerkt. Indien de aldus gevormde herwaarderingsreserve per portefeuille niet toereikend is om waardeverminderingen op te vangen, worden deze onder waardeveranderingen van financiële vaste activa in de winst- en verliesrekening verwerkt. Resultaten uit verkopen worden in het jaar van verkoop ten gunste van de resultatenrekening gebracht. Per saldo positieve verschillen uit verkopen vóór de aflossingsdatum, welke gedaan zijn in het kader van ruiltransacties met betrekking tot rentedragende waardepapieren, worden echter toegerekend aan de verslagperiodes overeenkomstig de gemiddelde resterende looptijd van de portefeuille en als rente verantwoord. Beleggingen die uit hoofde van verzekeringsovereenkomsten worden aangehouden voor rekening en risico van polishouders, worden gewaardeerd op marktwaarde; veranderingen in de waarde van deze beleggingen worden onder overige baten (resultaten verzekeringsmaatschappijen) verantwoord.

Aandelen in het kader van venture capital activiteiten

Participaties, dit wil zeggen aandelen die in het kader van venture capital activiteiten worden gehouden, worden opgenomen tegen verkrijgingsprijs of de duurzaam lagere marktwaarde. Waardeveranderingen worden in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Deelnemingen

De waardering van deelnemingen, waarin ABN AMRO of haar dochterbedrijven invloed van betekenis uitoefenen op het zakelijke en financiële beleid, vindt plaats tegen nettovermogenswaarde, bepaald volgens de grondslagen van deze jaarrekening. Overeenkomstig deze grondslagen worden de mutaties in de nettovermogenswaarde in het eigen vermogen – zoals herwaarderings- en goodwill – of in de winst- en

verliesrekening verwerkt. Verschuldigde belasting over uitkeringen wordt hierbij op het moment van besluit tot uitkering in aanmerking genomen.

Goodwill bij de verwerving van deelnemingen wordt ten laste van het eigen vermogen gebracht.

De overige deelnemingen, die voornamelijk bestaan uit kapitaalbelangen in bedrijven met verwante activiteiten, worden voorzover het genoteerde belangen betreft tegen beurswaarde per balansdatum en voorzover het niet genoteerde belangen betreft tegen de geschatte opbrengstwaarde gewaardeerd. Veranderingen in de waarde van deelnemingen zonder invloed worden na aftrek van belastingen in het eigen vermogen verwerkt. Indien de aldus gevormde herwaarderingsreserve per individuele deelneming niet toereikend is om waardeverminderingen op te vangen, worden deze onder waardeveranderingen van financiële vaste activa in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

De gebouwen van de bank voor eigen gebruik, inclusief grond, worden gewaardeerd tegen de actuele waarde, afgeleid van de vervangingswaarde. Deze actuele waarde wordt roulerend vastgesteld door externe deskundigen, waarbij elk jaar minimaal 10% van de bankgebouwen wordt getaxeerd. Grotere objecten worden één keer per vijf jaar getaxeerd. De opstallen en de duurzame installaties worden lineair afgeschreven gedurende de geschatte gebruiksduur met een maximum van vijftig jaar zonder rekening te houden met een restwaarde. Veranderingen in de waarde worden blijvend ten gunste of ten laste van het eigen vermogen gebracht, onder aftrek van de op deze mutaties betrekking hebbende belastingen. De investeringen in huurpanden worden geactiveerd en eveneens lineair afgeschreven, rekening houdend met de gebruiksperiode. Onroerende zaken bestemd voor de verkoop worden gewaardeerd tegen

de bestede kosten inclusief bouwrente of, indien lager, tegen de vermoedelijke opbrengst bij verkoop.

De inventaris, de computerinstallaties, de van derden gekochte software en de kosten van intern gegenereerde software welke betrekking hebben op de ontwikkelingsfase, worden gewaardeerd tegen de aanschaffingsprijs minus de afschrijvingen; afschrijving geschiedt lineair op basis van de geschatte gebruiksduur.

Verhandelbare rechten met betrekking tot de administratievoering (servicing-rechten) worden geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs of, indien lager, de netto-opbrengstwaarde en afgeschreven over de looptijd.

Voorzieningen

Voor de medewerkers in Nederland en voor de meeste medewerkers in het buitenland zijn pensioen- of andere oudedagsregelingen getroffen in overeenstemming met de in die landen bestaande voorschriften en usances. Deze regelingen zijn grotendeels bij afzonderlijke pensioenfondsen of bij derden ondergebracht. De verplichtingen worden gezien als eigen verplichtingen van ABN AMRO, ongeacht of de uitvoering is ondergebracht bij een pensioenfonds of op een andere wijze plaatsvindt. Tegen die achtergrond is de aard en inhoud van de regeling bepalend voor de verwerking in de jaarrekening. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het beschikbaar premiestelsel ('defined contribution plan') en het salaris-/dienstjarensysteem ('defined benefit plan').

De pensioenverplichtingen voor het defined benefit plan worden berekend in overeenstemming met de 'projected unit credit method of actuarial cost allocation'. Volgens deze methode wordt de contante waarde van de pensioenverplichtingen en overige personeelsverplichtingen bepaald op basis van het aantal actieve dienstjaren tot aan balansdatum, het geraamde salarisoniveau op het moment van de verwachte pensioneringsdatum en de

marktrente op bedrijfsobligaties van hoge kwaliteit.

Voor de bepaling van de pensioenlasten wordt tevens het verwachte rendement op de beleggingen in de berekening betrokken. Verschillen tussen het verwachte en het gerealiseerde rendement op de beleggingen, alsmede actuariële wijzigingen worden niet in de winst- en verliesrekening verantwoord, tenzij het totaal van deze cumulatieve verschillen en wijzigingen buiten een bandbreedte van 10% van de grootste van verplichting uit hoofde van de regeling of de reële waarde van de bijbehorende beleggingen valt. Het deel dat buiten de bandbreedte valt, wordt ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht over de resterende arbeidsjaren van de deelnemers. Indien als gevolg van de herziening van pensioenregelingen de verwachte verplichtingen op basis van toekomstige salarisniveaus ten aanzien van reeds verstreken dienstjaren (backservicekosten) toenemen, wordt deze toename niet volledig verantwoord in de periode waarin de rechten verleend worden, maar gespreid over de resterende arbeidsjaren van de deelnemers ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Verschillen tussen de aldus berekende pensioenlasten en de af te dragen premies worden als voorziening danwel vooruitbetaalde bedragen verantwoord. Indien de cumulatieve pensioenverplichtingen (de verwachte verplichtingen zonder rekening te houden met toekomstige salarisverhogingen) hoger zijn dan de reële waarde van de pensioenbeleggingen, is eventueel een extra verplichting (voorziening voor pensioenverplichtingen) vereist. Dit zal het geval zijn indien dit excedent groter is dan de reeds verantwoorde voorziening voor pensioenverplichtingen, rekening houdend met de hierboven beschreven methode.

Indien een aanvullende voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gevormd, wordt hetzelfde bedrag, tot evenwel maximaal de omvang van niet-verantwoorde backservicekosten, opgenomen als

immaterieel activum. Alle bedragen die niet als immaterieel activum worden verantwoord, zullen ten laste van het eigen vermogen worden gebracht. Verplichtingen uit hoofde van vervroegde uitkering van medewerkers (VUT) worden in dit kader als pensioenverplichtingen aangemerkt.

De verschuldigde premies voor defined contribution plans komen rechtstreeks ten laste van het resultaat over het desbetreffende jaar.

Voorzieningen uit hoofde van andere rechten na pensionering, welke voornamelijk betrekking hebben op de bijdrage ziektekostenverzekering, en uit hoofde van non-activiteitregelingen worden eveneens berekend volgens actuariële grondslagen.

De verzekeringstechnische voorzieningen betreffen in hoofdzaak de voorzieningen voor levensverzekering. Deze worden vastgesteld volgens actuariële methoden op basis van de grondslagen waarop ook de premie is berekend. Periodiek wordt de toereikendheid van deze voorzieningen getoetst aan de hand van sterfte-, rente- en kostenontwikkelingen. Bij gebleken ontoereikendheid worden deze voorzieningen verhoogd.

Technische voorzieningen waarbij polishouders het beleggingsrisico dragen, worden op dezelfde grondslagen gewaardeerd als de onderliggende beleggingen.

Met uitzondering van de voorziening voor latente belastingverplichtingen worden de overige voorzieningen voor verplichtingen en risico's opgenomen tegen de nominale waarde.

Belastingen

Bij de bepaling van de belastingdruk worden alle tijdelijke verschillen tussen het bedrijfsresultaat voor belastingen op basis van de grondslagen van ABN AMRO en het belastbaar bedrag volgens de fiscale wetgeving in aanmerking genomen. Latente

belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de contante waarde op basis van de nettorente. Latente belastingvorderingen worden uitsluitend in de balans opgenomen indien er voldoende zekerheid bestaat over de inbaarheid in de toekomst. Bij de bepaling van de belastingdruk wordt de toevoeging respectievelijk onttrekking aan het fonds voor algemene bankrisico's in aanmerking genomen.

Geconsolideerde balans per 31 december 2002 na winstverdeling

(in miljoenen euro's)	2002	2001
Activa		
Kasmiddelen 1	9.455	17.932
Kortlopend overheidspapier 2,5	3.901	12.296
Bankiers 3	41.924	49.619
<i>Kredieten aan de overheid</i>	7.365	14.100
<i>Kredieten aan de private sector</i>	247.229	260.175
<i>Professionele effectentransacties</i>	56.309	71.055
Kredieten 4	310.903	345.330
Rentedragende waardepapieren 5	141.494	123.365
Aandelen 5	15.736	16.794
Deelnemingen 6	2.166	2.420
Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen 7	6.982	7.331
Overige activa 8	15.148	11.088
Overlopende activa 9	8.309	11.188
	556.018	597.363
Passiva		
Bankiers 10	95.884	107.843
<i>Spaargelden</i>	74.249	84.345
<i>Overige toevertrouwde middelen</i>	165.034	173.441
<i>Professionele effectentransacties</i>	50.178	54.578
Toevertrouwde middelen 11	289.461	312.364
Schuldbewijzen 12	71.209	72.495
Overige schulden 8	45.982	45.633
Overlopende passiva 9	10.120	12.349
Voorzieningen 13	13.238	12.672
	525.894	563.356
Fonds voor algemene bankrisico's 14	1.255	1.381
Achtergestelde schulden 15	14.278	16.283
<i>Eigen vermogen 16</i>	10.781	11.787
<i>Belang van derden 17</i>	3.810	4.556
Groepsvermogen	14.591	16.343
Aansprakelijk groepsvermogen	30.124	34.007
	556.018	597.363
Voorwaardelijke schulden 23	44.176	47.784
Onherroepelijke faciliteiten	136.122	145.570

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de toelichting.

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2002

(in miljoenen euro's)	2002	2001	2000
Baten			
Rentebaten	27.370	35.013	37.236
Rentelasten	17.525	24.923	27.832
Rente 26	9.845	10.090	9.404
Opbrengsten uit effecten en deelnemingen 27	369	455	451
Provisiebaten	5.421	5.793	6.529
Provisielasten	782	579	649
Provisie 28	4.639	5.214	5.880
Resultaat uit financiële transacties 29	1.477	1.552	1.569
Overige baten 30	1.950	1.523	1.165
Overig inkomen	8.435	8.744	9.065
Totaal baten	18.280	18.834	18.469
Lasten			
Personeelskosten 31	7.250	7.653	7.460
Andere beheerskosten 32	4.567	5.161	4.801
Personeels- en andere beheerskosten	11.817	12.814	12.261
Afschrijvingen 33	1.006	957	941
Bedrijfslasten	12.823	13.771	13.202
Waardeveranderingen van vorderingen 34	1.695	1.426	617
Vrijval uit het fonds voor algemene bankrisico's 35	0	0	- 32
Waardeveranderingen van financiële vaste activa 36	49	24	- 43
Totaal lasten	14.567	15.221	13.744
Bedrijfsresultaat voor belastingen	3.713	3.613	4.725
Belastingen 37	1.093	998	1.324
Bedrijfsresultaat na belastingen	2.620	2.615	3.401
Buitengewone baten 38	0	962	0
Buitengewone lasten 38	325	147	900
Belasting over buitengewoon resultaat	- 120	- 52	- 301
Buitengewoon resultaat na belastingen	- 205	867	- 599
Groepswinst na belastingen	2.415	3.482	2.802
Belang van derden 39	208	252	304
Nettowinst	2.207	3.230	2.498
Winst per gewoon aandeel 40	1,39	2,10	1,63
Winst per gewoon aandeel na volledige verwatering 40	1,38	2,09	1,62
Dividend per gewoon aandeel	0,90	0,90	0,90

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2002

<i>(in miljoenen euro's)</i>	2002	2001	2000
Groepswinst	2.415	3.482	2.802
Afschrijvingen	1.006	957	941
Waardeveranderingen van vorderingen minus vrijval uit fonds voor algemene bankrisico's	1.695	1.426	585
Toename/afname voorzieningen	- 723	- 580	1.085
Toename/afname te ontvangen interest	2.277	383	- 542
Toename/afname te betalen interest	- 1.387	- 1.660	1.429
Toename/afname actuele belasting	331	595	64
Overige overlopende posten	91	811	872
Overheidspapier en effecten, handel	- 2.311	- 835	- 12.230
Overige effecten	3.865	4.975	- 2.305
Bankiers, niet terstond opeisbaar	1.238	- 4.351	11.788
Kredieten	1.888	1.135	- 20.022
Professionele effectentransacties <i>(onder kredieten)</i>	5.890	- 9.241	- 15.043
Toevertrouwde middelen	- 3.451	8.292	27.005
Professionele effectentransacties <i>(onder toevertrouwde middelen)</i>	4.658	8.971	10.782
Schuldbewijzen, exclusief obligaties en notes	1.324	2.962	- 1.405
Overige activa en schulden	- 14	- 1.597	3.750
Netto kasstroom uit operationele / bancaire activiteiten	18.792	15.725	9.556
<i>Investeringen in beleggingsportefeuilles</i>	<i>- 144.584</i>	<i>- 99.189</i>	<i>- 61.839</i>
<i>Verkopen en aflossingen uit beleggingsportefeuilles</i>	<i>122.697</i>	<i>77.199</i>	<i>59.726</i>
Saldo	- 21.887	- 21.990	- 2.113
<i>Investeringen in deelnemingen</i>	<i>- 479</i>	<i>- 4.977</i>	<i>- 2.292</i>
<i>Verkopen van deelnemingen</i>	<i>280</i>	<i>1.752</i>	<i>202</i>
Saldo	- 199	- 3.225	- 2.090
<i>Investeringen in onroerende zaken en bedrijfsmiddelen</i>	<i>- 1.292</i>	<i>- 1.611</i>	<i>- 1.597</i>
<i>Desinvesteringen</i>	<i>497</i>	<i>414</i>	<i>214</i>
Saldo	- 795	- 1.197	- 1.383
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 22.881	- 26.412	- 5.586
Toename/afname groepsvermogen	106	- 126	55
Aflossing preferente aandelen	0	- 415	- 528
Opname achtergestelde leningen	114	4.048	1.452
Aflossing achtergestelde leningen	- 964	- 1.615	- 299
Opname obligatieleningen en notes	8.815	11.865	5.956
Aflossing obligatieleningen en notes	- 7.349	- 4.003	- 5.941
Betaald contant dividend	- 999	- 1.108	- 1.135
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	- 277	8.646	- 440
Kasstroom	- 4.366	- 2.041	3.530

Zie toelichting punt 43.

Mutatietoeverzicht eigen vermogen over 2002

(in miljoenen euro's)	2002	2001	2000
Gewone aandelen			
Beginstand	862	851	832
Uitoefening rechten uit opties en warrants	2	0	2
Conversie van converteerbare preferente aandelen	1	0	1
Stockdividenden	25	22	16
Redenominatie	0	- 11	0
Eindstand	890	862	851
Preferente aandelen			
Beginstand	813	823	823
Dematerialisatie	0	- 10	0
Eindstand	813	813	823
Converteerbare preferente aandelen			
Beginstand	2	2	3
Conversie	- 1	0	- 1
Eindstand	1	2	2
Agioreserve			
Beginstand	2.504	2.518	2.480
Uitoefening rechten uit opties en conversie	63	8	51
Conversie van converteerbare preferente aandelen	1	0	3
Stockdividenden	- 25	- 22	- 16
Eindstand	2.543	2.504	2.518
Algemene reserve en wettelijke reserves			
Beginstand	7.850	8.376	7.982
Winstinhouding	745	1.810	1.074
Stockdividenden	828	832	772
Goodwill en verwatering minderheidsdeelnemingen	- 201	- 3.186	- 1.453
Invloed stelselwijziging pensioenlasten	- 430	0	0
Toevoeging voorziening pensioenverplichtingen	- 374	0	0
Gerealiseerde herwaarderingen	186	0	0
Overige	29	18	1
Eindstand	8.633	7.850	8.376
Herwaarderingsreserves			
Beginstand	355	300	320
Gerealiseerde herwaarderingen, naar algemene reserve	- 186	0	0
Herwaarderingen	- 45	55	- 20
Eindstand	124	355	300
Reserve koersverschillen			
Beginstand	- 476	- 326	- 424
Valutaomrekenverschillen	- 1.622	- 150	98
Eindstand	- 2.098	- 476	- 326
Ingekochte eigen aandelen			
Beginstand	- 123	- 21	- 29
Toename/afname	- 2	- 102	8
Eindstand	- 125	- 123	- 21
Totaal eigen vermogen	10.781	11.787	12.523

Toelichting op de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening (alle bedragen zijn opgenomen in miljoenen euro's, tenzij anders aangegeven)

1 Kasmiddelen

Hieronder worden opgenomen de wettige betaalmiddelen en de direct opeisbare tegoeden bij de centrale banken in de landen waar de bank gevestigd is.

2 Kortlopend overheidspapier

Hieronder worden opgenomen de door overheden uitgegeven waardepapieren, zoals schatkistpapier, voorzover deze een oorspronkelijke looptijd hebben van twee jaar of korter en herfinancierbaar zijn bij een centrale bank.

3 Bankiers (uitgezette gelden)

Hieronder worden opgenomen de vorderingen, inclusief die uit hoofde van professionele effectentransacties, op kredietinstellingen, centrale banken en multilaterale ontwikkelingsbanken voorzover niet begrepen onder kasmiddelen. Vorderingen in de vorm van waardepapieren worden opgenomen onder rentedragende waardepapieren of aandelen.

4 Kredieten en kredietrisico

Hieronder worden opgenomen de vorderingen uit kredietverlening, inclusief die uit hoofde van professionele effectentransacties, voorzover niet begrepen onder bankiers. Vorderingen in de vorm van waardepapieren worden opgenomen onder rentedragende waardepapieren of aandelen.

Door het verlenen van faciliteiten en door uitzettingen ontstaat kredietrisico, zijnde het risico dat de vordering niet wordt terugbetaald. Dit heeft vooral betrekking op de balansposten bankiers, kredieten en rentedragende waardepapieren alsmede op de posten buiten de balans. Concentratie van kredietrisico kan tot gevolg hebben dat, indien door een wijziging in de economische omstandigheden een bedrijfstak of land wordt getroffen, de bank een materieel verlies lijdt.

Kredieten per sector

	2002	2001
Overheid	7.371	14.114
Zakelijk	142.296	153.770
Particulier	108.965	110.860
Professionele effectentransacties	56.309	71.055
Voorzieningen voor debiteuren en risico's op overheden	- 4.038	- 4.469
Kredieten	310.903	345.330

Zakelijke zekerheden voor kredieten aan private sector

Bij de kredietverlening worden in veel gevallen zakelijke zekerheden bedongen. In de volgende tabellen wordt de onderverdeling naar soort zekerheidsbelang weergegeven. Kredieten waarvoor is afgesproken dat de bank desgewenst de zekerheden kan verkrijgen, zijn opgenomen onder blanco kredieten.

	2002	2001
<i>Zakelijk</i>		
Garantie van overheden	3.233	3.866
Hypothecaire dekking	20.859	20.575
Effectendekking	1.764	2.605
Garanties van andere kredietinstellingen	2.896	2.941
Overige zekerheden en blanco kredieten	113.544	123.783
Totaal zakelijk	142.296	153.770
<i>Particulier</i>		
Garantie van overheden	3.268	3.030
Hypothecaire dekking	82.659	83.798
Overige zekerheden en blanco kredieten	23.038	24.032
Totaal particulier	108.965	110.860

Zakelijke kredieten naar bedrijfstak

	2002	2001
Landbouw, mijnbouw en energie	13.877	9.379
Industrie	31.132	31.482
Bouw en onroerend goed	20.477	20.268
Handel	19.280	20.990
Transport en communicatie	14.375	18.371
Financiële dienstverlening	20.198	22.025
Overige zakelijke dienstverlening	11.881	16.534
Onderwijs, gezondheidszorg en overige diensten	11.076	14.721
Totaal zakelijk	142.296	153.770

Kredieten per regio

	2002	2001	
<i>Nederland</i>			
Overheid	2.262	2.550	
Zakelijk	54.319	54.329	
Particulier	80.664	75.847	
Professionele effectentransacties	762	1.883	
Totaal Nederland	138.007	134.609	
<i>Noord-Amerika</i>			
Overheid	1.129	1.099	
Zakelijk	47.471	51.658	
Particulier	20.855	25.353	
Professionele effectentransacties	41.709	54.932	
Totaal Noord-Amerika	111.164	133.042	
<i>Rest van de wereld</i>			
Overheid	3.980	10.465	
Zakelijk	40.506	47.783	
Particulier	7.446	9.660	
Professionele effectentransacties	13.838	14.240	
Totaal Rest van de wereld	65.770	82.148	
Totaal	314.941	349.799	

Verloop debiteurenvoorzieningen

	2002	2001	2000
Beginstand	4.500	4.195	4.458
Valutaomrekenverschillen en overige mutaties	- 590	- 227	233
Afboekingen	- 1.711	- 1.158	- 1.575
Ontvangen na afboeking	142	193	108
	2.341	3.003	3.224
Toevoeging ten laste van rentesaldo	107	155	157
<i>Toevoeging ten laste van waardeveranderingen van vorderingen</i>	2.308	2.052	1.278
<i>Vrijval ten gunste van waardeveranderingen van vorderingen</i>	- 627	- 710	- 464
Netto toename	1.681	1.342	814
Eindstand	4.129	4.500	4.195

Risico's op overheden

Kredieten en andere uitzettingen zijn veelal niet beperkt tot het land van vestiging van het kredietverlenende kantoor, maar worden ook verstrekt aan banken, overheden en andere klanten daarbuiten, veelal in een andere valuta. Het totaal van deze grensoverschrijdende uitzettingen is zeer omvangrijk, maar heeft vooral betrekking op OESO landen. Een verhoogd risico inzake dergelijke uitzettingen ontstaat indien en voorzover in bepaalde landen door overheidsmaatregelen of extreme economische omstandigheden betaling van rente en hoofdsom wordt belemmerd. Tot 2002 werden in dergelijke omstandigheden voorzieningen getroffen voor in vreemde valuta luidende schulden van bepaalde overheden. Met ingang van 2002 wordt uitsluitend een voorziening getroffen indien sprake is van een (te verwachten) betalingsachterstand. Op deze wijze worden vorderingen op overheden niet anders behandeld dan vorderingen op andere kredietnemers. Voorzover deze wijziging zou leiden tot een vrijval van de ultimo 2001 aanwezige voorziening op een bepaalde overheid, is dit bedrag aangemerkt als een disagio voor de desbetreffende vordering.

Specificatie risico's op overheden en voorzieningen per 31 december 2002

	Obligo	Voorziening
Midden- en Oost-Europa	150	4
Latijns-Amerika en het Caraïbisch gebied	550	127
Overige landen	71	50
Totaal	771	181

Verloop voorzieningen risico's op overheden

	2002	2001	2000
Beginstand	345	272	533
Valutaomrekenverschillen	- 42	12	36
Waardeveranderingen van vorderingen	14	84	- 197
Overige mutaties	- 136	- 23	- 100
Eindstand	181	345	272

De voorzieningen voor risico's op overheden zijn als waardecorrectie in mindering gebracht op kredieten respectievelijk rentedragende waardepapieren.

Leasing

Onder kredieten zijn begrepen leaseovereenkomsten waarbij ABN AMRO optreedt als lessor.

De toekomstige minimale leasebetalingen uit hoofde van financiële leases en de contante waarde daarvan hebben de volgende looptijdstructuur.

	Minimale leasebetalingen	Contante waarde
Korter dan één jaar	1.170	1.135
Van één jaar tot vijf jaar	2.514	2.237
Langer dan vijf jaar	964	742
Totaal	4.648	4.114
Totaal onverdiende financieringsbaten	528	
Ongegarandeerde restwaarde ten gunste van lessor	617	

Van de operationele leaseovereenkomsten is de samenstelling als volgt:

	Minimale leasebetalingen
Korter dan één jaar	2.716
Van één jaar tot vijf jaar	5.671
Langer dan vijf jaar	71
Totaal	8.458
Waarvan:	
Voertuigen	8.457
Computers	1
Inventaris	0
Totaal	8.458

Overig

Onder kredieten zijn achtergestelde vorderingen begrepen tot een bedrag van EUR 5 miljoen (2001: EUR 21 miljoen), alsmede door de bank gesecuritiseerde vorderingen ten bedrage van EUR 9,9 miljard (2001: EUR 10,6 miljard). De hiertegenover uitgegeven schuldbewijzen zijn in de balans opgenomen.

5 Effecten

In de balansposten kortlopend overheidspapier, rentedragende waardepapieren en aandelen zijn begrepen de beleggingsportefeuilles en de handelsportefeuilles, de in waardepapieren belichaamde vorderingen zoals schatkistpapier en commercial paper, alsmede participaties.

Rentedragende waardepapieren behorend tot een beleggingsportefeuille, voornamelijk obligaties van centrale overheden, dienen onder meer als liquiditeitsbuffer. Door middel van een actief beheer wordt gestreefd naar een zo hoog mogelijk rendement. Aandelenpakketten die duurzaam worden aangehouden, zijn eveneens in de beleggingsportefeuilles opgenomen.

Van de genoemde balansposten is de samenstelling als volgt:

	2002	2001
Beleggingsportefeuilles	100.823	85.957
Handelsportefeuilles	48.965	51.325
Kortlopend overheidspapier	1.191	3.126
Andere waardepapieren van banken	3.269	3.295
Andere schuldbewijzen	3.998	6.145
Overige aandelen	1.190	903
Participaties	1.695	1.704
Totaal effecten	161.131	152.455

waarvan:

	Ter beurse genoteerd		Niet ter beurse genoteerd	
	2002	2001	2002	2001
Waardepapieren overheden	69.022	63.077	17.148	13.435
Overige waardepapieren	26.286	18.643	32.939	40.506
Aandelen	11.376	14.054	4.360	2.740
Totaal effecten	106.684	95.774	54.447	56.681

Ter beurse genoteerde effecten betreffen alle effecten die op enige effectenbeurs worden verhandeld. Voor een deel van de in de portefeuilles opgenomen effecten berust het juridisch eigendom bij derden. Dit betreft tijdelijk verkochte effecten met terugkoopverplichting EUR 27.310 miljoen (2001: EUR 41.532 miljoen) en in verbruikleen gegeven effecten EUR 5.222 miljoen (2001: EUR 8.424 miljoen). Daarnaast heeft ABN AMRO tot een bedrag van EUR 17.567 miljoen (2001: EUR 37.730 miljoen) effecten in verbruikleen. Deze effecten zijn niet in de balans opgenomen. Onder rentedragende waardepapieren zijn posten met een achtergesteld karakter van EUR 144 miljoen (2001: EUR 308 miljoen) begrepen, alsmede niet-achtergestelde rentedragende waardepapieren uitgegeven ten laste van groepsmaatschappijen tot een bedrag van EUR 726 miljoen (2001: EUR 826 miljoen).

In het kader van de uitoefening van het effectenbedrijf wordt in eigen aandelen gehandeld. Tevens zijn in verband met verstrekte personeelsopties en het Performance Share Plan, alsmede ter dekking van met cliënten ingenomen posities via de beurs aandelen ingekocht. Per balansdatum hadden groepsmaatschappijen 5,7 miljoen gewone aandelen ABN AMRO Holding N.V. voor eigen rekening in portefeuille. Het hiermee corresponderende bedrag van EUR 125 miljoen is in mindering gebracht op de reserves.

In 2003 zal op grond van de aflossingsschema's EUR 30.307 miljoen vervallen.

Beleggingsportefeuilles

Het volgende overzicht toont de boekwaarde alsmede de reële waarde van de beleggingsportefeuilles van ABN AMRO. De reële waarde is gebaseerd op de genoteerde koersen voor effecten waarin handel plaatsvindt, en op de geschatte marktwaarde voor effecten waarin geen handel plaatsvindt.

	2002			2001		
	Boek-waarde	(Dis)agio	Reële waarde	Boek-waarde	(Dis)agio	Reële waarde
Nederlandse Staat	5.342	126	5.816	5.016	114	5.291
Amerikaans schatkistpapier en overheid	12.131	173	12.793	10.520	124	10.586
Overige OESO staten	37.183	482	38.703	26.035	536	26.943
Hypothecair gedekte waardepapieren	23.774	259	24.645	26.415	98	26.478
Overige rentedragende waardepapieren	16.175	145	16.452	13.121	- 40	13.364
Totaal rentedragende waardepapieren en kortlopend overheidspapier	94.605	1.185	98.409	81.107	832	82.662
Aandelen	6.218		6.218	4.850		4.850
Totaal beleggingsportefeuilles	100.823		104.627	85.957		87.512

Verloop van de boekwaarde van beleggingsportefeuilles in 2002:

	Rentedragend	Aandelen
Beginstand beleggingsportefeuille	77.005	838
Mutaties:		
• Aankopen	143.726	858
• Verkopen	- 107.121	- 897
• Aflossingen	- 14.679	-
• (De)consolidatie	- 3	- 2
• Herwaarderingen	0	- 54
• Valutaomrekenverschillen	- 7.479	- 12
• Overige	1.546	22
Eindstand beleggingsportefeuille	92.995	753
Eindstand beleggingsportefeuille verzekeringsbedrijf voor rekening van polishouders	1.610	5.465
Totaal beleggingsportefeuilles	94.605	6.218
Cumulatief bedrag herwaarderingen	-	-
Cumulatief bedrag waardeverminderingen	-	89

Agio's en disagio's betreffende de beleggingsportefeuilles worden geamortiseerd; de verkrijgingsprijs van de beleggingsportefeuilles ligt met inbegrip van de nog te amortiseren bedragen uit ruiltransacties EUR 286 miljoen boven de aflossingswaarde.

Handelsportefeuilles

In de volgende tabel wordt de samenstelling van de handelsportefeuilles nader gespecificeerd.

	2002	2001
Nederlandse Staat	955	541
Amerikaans schatkistpapier en overheid	12.104	16.476
Overige OESO staten	16.199	13.823
Overige rentedragende waardepapieren	13.074	11.148
Totaal rentedragende waardepapieren	42.332	41.988
Aandelen	6.633	9.337
Totaal handelsportefeuilles	48.965	51.325

Overige effecten

In de volgende tabel worden de boekwaarde en de reële waarde van de overige effecten nader gespecificeerd.

	2002		2001	
	Boek-waarde	Reële waarde	Boek-waarde	Reële waarde
Kortlopend overheidspapier	1.191	1.176	3.126	3.146
Andere waardepapieren van banken	3.269	3.269	3.295	3.295
Andere schuldbewijzen	3.998	3.856	6.145	6.144
Totaal rentedragende waardepapieren	8.458	8.301	12.566	12.585
Aandelen en participaties	2.885	2.821	2.607	2.449
Totaal overige effecten	11.343	11.122	15.173	15.034

6 Deelnemingen

Hieronder worden de kapitaalbelangen opgenomen, welke duurzaam voor de bedrijfsuitoefening worden aangehouden.

	2002	2001
Kredietinstellingen	1.034	1.152
Overige deelnemingen	1.132	1.268
Totaal deelnemingen	2.166	2.420
Verloop:		
Beginstand	2.420	2.026
Mutaties:		
• Aankopen / uitbreidingen	196	185
• Verkopen / verminderingen	- 176	- 118
• Herwaarderingen	0	48
• Aandeel resultaat deelnemingen met invloed van betekenis	78	35
• Ontvangen dividend deelnemingen met invloed van betekenis	- 21	- 30
• Overige	- 331	274
Eindstand	2.166	2.420
Cumulatief bedrag herwaarderingen	1	50

De boekwaarde van de deelnemingen die op een officiële beurs zijn genoteerd, bedroeg EUR 674 miljoen (2001: EUR 914 miljoen).

7 Onroerende zaken en bedrijfsmiddelen

	2002	2001
Onroerende zaken voor eigen gebruik	3.028	3.456
Onroerende zaken niet voor eigen gebruik	2.300	1.907
Bedrijfsmiddelen	1.654	1.968
Totaal onroerende zaken en bedrijfsmiddelen	6.982	7.331

Ultimo 2002 was intern gegenereerde software tot een bedrag van EUR 363 miljoen geactiveerd onder bedrijfsmiddelen.

	Onroerende zaken			
	Totaal	Eigen gebruik	Niet eigen gebruik	Bedrijfsmiddelen
Verloop:				
Beginstand	7.331	3.456	1.907	1.968
Mutaties:				
• Aankopen	1.292	206	259	827
• Verkopen	- 497	- 157	- 195	- 145
• Herwaarderingen	3	3	0	0
• Afschrijvingen ¹	- 1.094	- 197	0	- 897
• (De)consolidatie	- 4	- 11	0	7
• Valutaomrekenverschillen	- 546	- 288	- 56	- 202
• Overige ²	497	16	385	96
	- 349	- 428	393	- 314
Cumulatieve bedragen:				
Vervangingswaarde	11.446	4.449	2.303	4.694
Afschrijvingen	- 4.464	- 1.421	- 3	- 3.040
Eindstand	6.982	3.028	2.300	1.654
Waarvan herwaardering	147	144	3	0

¹ De post *Bedrijfsmiddelen Afschrijving* is inclusief EUR 88 miljoen afboeking activa inzake herstructurering.

² De post *Niet eigen gebruik Overige* omvat de per saldo toename van projectontwikkelingsactiviteiten.

Van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen berust tot een bedrag van EUR 88 miljoen (2001: EUR 119 miljoen) het juridisch eigendom bij derden.

De te betalen bedragen uit hoofde van financiële leaseovereenkomsten zijn:

	Te betalen inzake financiële leases
Korter dan één jaar	17
Van één jaar tot vijf jaar	11
Totaal	28

8 Overige activa en overige schulden

Onder overige activa en overige schulden worden die bedragen opgenomen, die niet overlopend zijn of niet onder andere balansposten gerubriceerd kunnen worden, zoals belastingvorderingen (2002: EUR 408 miljoen) en belastingverplichtingen (2002: EUR 1.447 miljoen), latente belastingvorderingen (2002: EUR 1.523 miljoen), een immaterieel actief inzake nog niet in aanmerking genomen pensioenlasten over verstreken diensttijd (2002: EUR 432 miljoen), opties, servicing-rechten, edele metalen en andere goederen, saldi van nog te verrekenen posten in het betalingsverkeer, baisseposities effecten en marktwaarde van rente- en valutacontracten in het kader van handelsactiviteiten. Hieronder zijn tevens opgenomen opties voor rekening en risico van klanten (2002: EUR 295 miljoen).

9 Overlopende activa en overlopende passiva

Onder overlopende activa en overlopende passiva worden baten en lasten gerubriceerd, die zijn toegerekend aan de verslagperiode, maar waarvan de feitelijke ontvangst of betaling valt in een andere periode. Daarnaast wordt onder deze balansposten opgenomen het saldo van alle verschillen tussen de contractkoers en de contante koers van contracten die zijn afgesloten ter dekking van het valutarisico.

10 Bankiers (opgenomen gelden)

Hieronder worden opgenomen de schulden, inclusief die uit hoofde van professionele effectentransacties, aan kredietinstellingen, centrale banken en multilaterale ontwikkelingsbanken.

11 Toevertrouwde middelen

Hieronder worden opgenomen de door klanten toevertrouwde middelen, zoals rekening-courantverhoudingen, spaargelden en deposito's, alsmede de schulden uit hoofde van professionele effectentransacties en niet-achtergestelde onderhandse leningen.

	2002	2001
Spaargelden	74.249	84.345
Deposito's zaken	75.833	87.838
Professionele effectentransacties	50.178	54.578
Overige creditsaldi	89.201	85.603
Totaal toevertrouwde middelen	289.461	312.364

12 Schuldbewijzen

Hieronder worden opgenomen obligaties en andere verhandelbare rentedragende waardepapieren, voorzover niet achtergesteld.

	2002	2001
Obligatieleningen en notes	40.678	41.976
Kas- en spaarbiljetten, spaar- en bankbrieven	6.579	7.666
Certificaten of deposit en commercial paper	23.952	22.853
Totaal schuldbewijzen	71.209	72.495

De obligatieleningen zijn vooral opgenomen op de Nederlandse kapitaalmarkt en de Euromarkt en luiden voornamelijk in euro's en Amerikaanse dollars. Het commercial paper programma wordt vooral gevoerd in de Verenigde Staten en luidt in Amerikaanse dollars. De overige schuldbewijzen zijn instrumenten voor de markten waarop ABN AMRO werkzaam is en luiden veelal in de lokale valuta. Van de schuldbewijzen ultimo 2002 luidde EUR 36.687 miljoen in euro's en EUR 25.511 miljoen in Amerikaanse dollars.

De obligatieleningen en notes, uitgegeven in de Nederlandse kapitaalmarkt, bestonden per 31 december 2002 voor een bedrag van EUR 13.405 miljoen uit verplichtingen met variabele rente. Daarnaast waren ultimo 2002 obligatieleningen en notes tot een bedrag van EUR 5.145 miljoen geconverteerd in variabelrentende verplichtingen door middel van derivatencontracten die in het kader van het balansbeheer werden afgesloten. Gecorrigeerd voor ultimo 2002 uitstaande derivatencontracten in het kader van het balansbeheer, bedroeg het gemiddelde rentepercentage van de obligatieleningen en notes 3,62%.

Overzicht resterende looptijden schuldbewijzen

	2002	2001
Korter dan één jaar	33.489	40.614
Van één tot twee jaar	7.507	5.276
Van twee tot drie jaar	2.132	3.843
Van drie tot vier jaar	5.255	2.794
Van vier tot vijf jaar	4.963	3.765
Langer dan vijf jaar	17.863	16.203
Totaal schuldbewijzen	71.209	72.495

13 Voorzieningen

	2002	2001
Voorziening voor latente belastingverplichtingen <i>(zie toelichting punt 37)</i>	714	741
Voorziening voor pensioenverplichtingen <i>(inclusief VUT)</i>	880	124
Voorzieningen bijdrage ziektekostenverzekering na pensionering	309	184
Overige personeelsvoorzieningen	203	213
Verzekeringstechnische voorzieningen	10.015	10.123
Herstructureringsvoorziening	290	519
Overige voorzieningen	827	768
Totaal voorzieningen	13.238	12.672

De overige personeelsvoorzieningen hebben met name betrekking op ingegane uitkeringen wegens arbeidsongeschiktheid en andere non-activiteitsregelingen niet zijnde VUT-uitkeringen. Voorzieningen uit hoofde van personeelsregelingen in het kader van herstructureringen worden verantwoord als herstructureringsvoorziening. Onder de verzekeringstechnische voorzieningen zijn opgenomen de wiskundige reserves en de premie- en schadereserves van de tot de groep behorende verzekeringsmaatschappijen.

Nadere gegevens over de herstructureringsvoorziening zijn opgenomen onder punt 38.

In het algemeen zijn de voorzieningen naar hun aard langlopend.

	Pensioen	Bijdrage ziektekosten-verzekering	Overige personeelsvoorzieningen	Herstructurering	Overige voorzieningen
Beginstand	124	184	213	519	768
Mutaties:					
• Effect wijziging grondslagen	551	91	–	–	–
• Toevoegingen ten laste van vermogen / activa	1.004	–	–	–	–
• Toevoegingen ten laste van resultaat	319	71	13	415	143
• Uitgaven ten laste van voorziening	– 1.061	– 23	– 21	– 588	– 84
• Valutaomrekenverschillen	– 2	– 14	– 2	– 56	0
• Overige	– 55	0	0	0	0
Eindstand	880	309	203	290	827

In de volgende tabellen wordt een samenvatting gegeven van de invloed op balans, de uitkeringsverplichtingen, activa en economische aannames in verband met de belangrijkste pensioenregelingen en de andere uitkeringsregelingen zoals berekend op basis van FAS 87 en FAS 106.

	Pensioen	Bijdrage ziektekosten-verzekering
Beginstand	7.935	513
Mutaties in verplichtingen:		
• Toename contante waarde van toegekende aanspraken	272	20
• Rentekosten	495	36
• Bijdragen/restituties medewerkers	7	0
• Actuariële winsten (-) / verliezen (+)	336	– 17
• Uitkeringen	– 274	– 20
• Wijziging in regeling	12	0
• Beëindiging/inperking	0	– 15
• Valutaomrekenverschillen	– 300	– 40
• Overige	358	59
Eindstand	8.841	536

	Pensioen	Bijdrage ziektekosten- verzekering
Beginstand	6.642	19
Mutaties in activa:		
• Werkelijk rendement op beleggingen	- 702	- 5
• Bijdragen/restituties werknemers	7	0
• Werkgeversbijdrage	1.061	4
• Uitkeringen	- 274	- 3
• Beëindiging/inperking	0	0
• Valutaomrekenverschillen	- 269	- 1
• Overige	311	11
Eindstand (reële waarde)	6.776	25

	Pensioen	Bijdrage ziektekosten- verzekering
Overschot (+) /tekort (-) fondsen	- 2.065	- 511
Nog niet in aanmerking genomen winsten (-) / verliezen (+)	1.734	158
Nog niet in aanmerking genomen lasten over verstreken diensttijd	457	10
Nog niet in aanmerking genomen deel van overgangsregeling	- 2	34
Vooruitbetaalde (+) / nog te betalen (-) bedragen	124	- 309

De gewogen gemiddelden van de belangrijkste actuariële veronderstellingen voor de waardering van de voorzieningen voor pensioenverplichtingen en de bijdrage ziektekostenverzekering per 31 december waren:

	2002	2001
Pensioenen:		
• Disconteringsvoet	5,4	6,0
• Verwachte salarisstijging	3,4	3,9
• Verwacht rendement op beleggingen	7,3	7,3
Ziektekostenverzekering:		
• Disconteringsvoet	5,4	6,0
• Gemiddelde kostenstijging gezondheidszorg	5,5	5,2

Het verwachte rendement op beleggingen inzake pensioenverplichtingen is gewogen op basis van de reële waarde van die beleggingen. Alle overige veronderstellingen zijn gewogen op basis van de verplichtingen volgens het salaris-/dienstjarensysteem ('defined benefit plan').

De nog niet in aanmerking genomen lasten over verstreken diensttijd betreffen de extra pensioenverplichtingen als gevolg van de verlaging van de pensioenleeftijd tot 62 jaar voor de medewerkers in Nederland, per 1 januari 2000 en zullen lineair worden afgeschreven over de gemiddelde resterende arbeidsduur van de medewerkers.

Voor de pensioenregelingen in Nederland is de cumulatieve pensioenverplichting (exclusief toekomstige salarisverhogingen) EUR 974 miljoen hoger dan de waarde van de pensioenbeleggingen per 31 december 2002. Rekeninghoudend met vooruitbetaalde bedragen aan het Pensioenfonds is een additionele voorziening gevormd van EUR 1.004 miljoen, waarvan EUR 572 miljoen (netto EUR 374 miljoen) ten laste van het eigen vermogen is gebracht en EUR 432 miljoen is opgenomen als immaterieel actief onder 'Overige activa'.

Aanname betreffende de ontwikkeling van de ziektekosten hebben een aanzienlijke invloed op de verantwoorde bedragen voor de bijdrage ziektekostenverzekering na pensionering. Als de veronderstelde ontwikkeling van de kosten in de gezondheidszorg 1% hoger is, neemt de cumulatieve verplichting voor overige rechten na pensionering per 31 december 2002 toe met ongeveer EUR 99 miljoen, terwijl de netto periodekosten van overige rechten na pensionering over 2002 met EUR 10 miljoen stijgen. Als de veronderstelde ontwikkeling van de kosten in de gezondheidszorg daarentegen 1% lager wordt geraamd, nemen beide bedragen af met ongeveer EUR 82 miljoen respectievelijk EUR 9 miljoen.

14 Fonds voor algemene bankrisico's

Het fonds voor algemene bankrisico's heeft betrekking op het algemene risico uit hoofde van kredietverlening en de uitoefening van het overige bankbedrijf. Het fonds is na aftrek van belastingen en maakt deel uit van het kernvermogen; het wordt gedeeltelijk aangehouden in andere valuta dan de euro.

	2002	2001
Beginstand	1.381	1.319
Mutaties:		
Acquisities	0	75
Deconsolidatie (EAB)	0	- 53
Valutaomrekenverschillen	- 126	40
Eindstand	1.255	1.381

15 Achtergestelde schulden

Onder deze post worden opgenomen de achtergestelde obligaties en leningen die voor de geconsolideerde solvabiliteitstoetsing door de Nederlandsche Bank in aanmerking genomen worden. Dit betreft zowel schulden die achtergesteld zijn bij alle andere tegenwoordige en toekomstige verplichtingen van ABN AMRO Holding N.V. (2002: nihil, 2001: EUR 292 miljoen) alsmede achtergestelde schulden opgenomen door geconsolideerde deelnemingen.

Achtergestelde leningen ten laste van ABN AMRO Bank N.V. bedragen EUR 8.398 miljoen (2001: EUR 8.839 miljoen) en ten laste van haar deelnemingen EUR 5.880 (2001: EUR 7.152 miljoen). Vervroegde gehele of gedeeltelijke aflossing is in het algemeen niet toegestaan. Het gemiddelde rentepercentage van de achtergestelde schulden bedroeg 6,2%.

Overzicht resterende looptijden achtergestelde leningen

	2002	2001
Korter dan één jaar	150	728
Van één tot twee jaar	467	148
Van twee tot drie jaar	1.292	495
Van drie tot vier jaar	1.273	1.489
Van vier tot vijf jaar	1.499	1.429
Langer dan vijf jaar	9.597	11.994
Waarvan		
<i>Perpetueel behorend tot kernvermogen</i>	2.018	2.562
<i>Overige perpetueel</i>	2.136	2.226
Totaal achtergestelde schulden	14.278	16.283

Van de achtergestelde schulden ultimo 2002 luidde EUR 7.984 miljoen in euro's en EUR 6.118 miljoen in Amerikaanse dollars; een bedrag van EUR 3.049 miljoen bestond uit verplichtingen met variabele rente.

16 Eigen vermogen

	2002	2001	2000
Kapitaal	1.704	1.677	1.676
Reserves	9.202	10.233	10.868
	10.906	11.910	12.544
Ingekochte eigen aandelen	- 125	- 123	- 21
Totaal eigen vermogen	10.781	11.787	12.523

Voor een specificatie van de mutaties in het eigen vermogen wordt verwezen naar het mutatieoverzicht eigen vermogen.

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van ABN AMRO Holding N.V. bedraagt nominaal EUR 4.704.000.224 en bestaat uit honderd prioriteitsaandelen, vier miljard gewone aandelen, één miljard preferente aandelen en honderd miljoen preferente in gewone aandelen converteerbare aandelen, waarvan ieder aandeel kan worden omgewisseld in vier gewone aandelen.

Het geplaatst en gestort kapitaal is samengesteld uit de volgende aandelen (in aantallen):

Prioriteitsaandeel (nominaal EUR 2,24)	1
Gewone aandelen (nominaal EUR 0,56)	1.591.303.519
Preferente aandelen (nominaal EUR 2,24)	362.503.010
Preferente in gewone aandelen converteerbare aandelen (nominaal EUR 2,24)	521.303

Per 31 december 2002 zijn 5.700.000 gewone aandelen ingekocht in het kader van het Performance Share Plan en de toekomstige uitoefening van personeelsopties.

De preferente aandelen zijn uitgegeven op naam; het dividend is met ingang van 1 januari 2001 vastgesteld op 5,55% van de nominale waarde en zal conform de statutaire bepalingen per 1 januari 2011 worden herzien.

Het dividend van de preferente in gewone aandelen converteerbare aandelen is tot en met het boekjaar 2003 vastgesteld op EUR 1,72 (afgerond) per aandeel per jaar. De houders van converteerbare aandelen kunnen tot en met 31 oktober 2003 hun aandelen converteren in 2,1 miljoen gewone aandelen tegen bijbetaling van EUR 0,79 (afgerond) per gewoon aandeel.

Reserves

	2002	2001	2000
Agioreserve	2.543	2.504	2.518
Herwaarderingsreserves	124	355	300
Overige wettelijke reserves	297	258	207
<i>Algemene reserve</i>	8.336	7.592	8.169
<i>Reserves koersverschillen</i>	- 2.098	- 476	- 326
Overige reserves	6.238	7.116	7.843
Totaal reserves	9.202	10.233	10.868

De agioreserve is fiscaal erkend. De agioreserve van converteerbare preferente aandelen bedraagt EUR 14 miljoen (2001: EUR 18 miljoen; 2000: EUR 21 miljoen).

In 2002 is van de herwaarderingsreserve EUR 186 miljoen als gerealiseerde herwaardering toegevoegd aan de algemene reserve. Het overige deel van de herwaarderingsreserve wordt beschouwd als een wettelijke reserve.

Ten aanzien van het slotdividend is rekening gehouden met de verwachte keuze door de aandeelhouders voor stockdividend (58%).

Personeelsopties

Naast leden van de Raad van Bestuur en het overig topkader wordt ook aan andere medewerkers van ABN AMRO in Nederland periodiek de gelegenheid geboden aandelenopties te verkrijgen waarbij de waarde gerelateerd is aan de uitoefenprijs van de opties. De uitoefenprijs van de uitgegeven personeelsopties is gelijk aan het gemiddelde van de hoogste en laagste notering van het gewone aandeel aan de Euronext Amsterdam op de dag waarop de optierechten worden verleend. Met ingang van 2002 hebben de opties toegekend aan de Raad van Bestuur en het overig topkader een voorwaardelijk karakter. Zij kunnen niet eerder dan drie jaar na de datum van toekenning worden uitgeoefend, mits in de tussenliggende periode bepaalde performance indicatoren zijn gerealiseerd. Wordt hieraan niet voldaan, dan kan de toetsing in de drie daaropvolgende jaren steeds worden herhaald. De opties komen echter te vervallen indien de doelstellingen in het zesde jaar na de datum van toekenning nog steeds niet zijn gehaald. De totale looptijd van de opties is verlengd van zeven jaar naar tien jaar. Eveneens met ingang van 2002 zijn opties met een voorwaardelijk karakter verstrekt aan circa 1.200 medewerkers direct rapporterend aan het topkader. Looptijd en voorwaarden zijn gelijk aan die van de opties toegekend aan het topkader.

Het merendeel van de onvoorwaardelijke toegekende opties mag gedurende de eerste drie jaar na toekenning niet uitgeoefend worden. Voor het topkader en andere daartoe aangewezen personen zijn open perioden voor de uitoefening vastgesteld. Buiten deze perioden is uitoefening door deze groep van medewerkers niet toegestaan, uitgezonderd onder bepaalde voorwaarden op de expiratiedatum en de vijf daaraan voorafgaande werkdagen. In 2002 maakten circa 18.000 medewerkers gebruik van de mogelijkheid aandelenopties te verkrijgen.

De uitoefeningen in 2000, 2001 en 2002 varieerden in prijs tussen EUR 6,71 en EUR 24,11. Indien de ultimo 2002 uitstaande rechten volledig worden uitgeoefend, neemt het aantal gewone aandelen toe met 58,3 miljoen (zie volgend overzicht).

<i>Uitoefenperiode tot en met</i>	Personeels- opties (in duizenden)	Gemiddelde uitoefenprijs (in euro's)	Bandbreedte uitoefenprijs (in euro's)
2003	13.898	22,58	17,28 – 23,52
2004	10.365	20,83	18,10 – 24,32
2005	5.653	21,18	17,95 – 24,11
2007	4.572	21,30	21,30
2008	9.604	22,73	22,34 – 23,14
2009	4.414	20,42	20,42
2012	9.828	19,11	17,46 – 19,53
Totaal	58.334	21,31	17,28 – 24,32

	2002		2001	
	Personeels-opties (in duizenden)	Gemiddelde uitoefenprijs (in euro's)	Personeels-opties (in duizenden)	Gemiddelde uitoefenprijs (in euro's)
Beginstand	50.658	21,23	42.016	20,46
Mutaties:				
Opties verleend aan Raad van Bestuur	592	19,53	550	23,14
Opties verleend aan overig topkader	7.392	19,53	4.335	23,14
Overige verleende opties	6.540	19,57	6.583	21,28
Uitgeoefende opties	- 5.051	16,31	- 2.524	12,06
Afgelopen en vervallen opties	- 1.797	18,95	- 302	20,59
Eindstand	58.334	21,31	50.658	21,23
Waarvan voorwaardelijk	9.828	19,11	-	-

Vanaf 1 januari 2001 stelt ABN AMRO ter voldoening aan haar verplichtingen uit hoofde van verleende opties jaarlijks nieuwe gewone aandelen beschikbaar tot maximaal 1% van de uitstaande gewone aandelen. Het totaal van de uitstaande optieplichtingen, welke zullen worden voldaan door de uitgifte van nieuwe gewone aandelen, zal maximaal 10% bedragen van het aantal uitstaande gewone aandelen.

Indien door het verlenen van opties deze grenzen worden overschreden, zal ABN AMRO aan haar verplichtingen voldoen door aandelen in de vrije markt in te kopen of zal zij optieposities afdekken door middel van derivatentransacties. Bij uitoefening van alle rechten neemt het eigen vermogen toe met EUR 1.243 miljoen.

De levering van de in 2002 uitgeoefende opties vond plaats door middel van 1.064.904 op het moment van toekenning ingekochte aandelen en 3.986.254 op het moment van uitoefening uitgegeven aandelen.

Indien ABN AMRO de in 2002 verleende personeelsopties zou hebben gewaardeerd tegen de reële waarde van de opties op de datum van verlening daarvan in plaats van tegen de intrinsieke waarde, zouden de nettowinst en de winst per aandeel EUR 40 miljoen respectievelijk EUR 0,03 lager zijn uitgevallen. Voor extra informatie verwijzen wij naar 'Overige gegevens Beloningen in aandelen en opties'.

17 Belang van derden

Hieronder is opgenomen het aandeel van derden in het vermogen van dochtermaatschappijen en overige groepsmaatschappijen, alsmede de door dochtermaatschappijen in de Verenigde Staten aan derden uitgegeven preferente aandelen. Het recht op terugbetaling van deze preferente aandelen berust in alle gevallen bij de uitgevende instelling, maar voor terugbetaling is wel de instemming van de toezichthouders vereist. Voor preferente aandelen waarbij geen sprake is van een vast dividend zal, indien geen gebruik gemaakt wordt van het recht van terugbetaling, een opwaartse aanpassing van het dividend (step-up) plaatsvinden. De Trust preferred shares zijn voor wat betreft de dividend- en liquidatierechten vergelijkbaar met door ABN AMRO Holding N.V. uitgegeven preferente aandelen.

	2002	2001	2000
Cumulatief preferente aandelen			
Niet-cumulatief preferente aandelen			
• Trust preferred shares met vast dividend	2.382	2.834	2.689
• Overige aandelen met vast dividend	384	458	480
• Overige aandelen met dividendherziening	270	321	1.027
• Overige belangen van derden	774	943	1.091
Totaal	3.810	4.556	5.287

	2002	2001	2000
Beginstand	4.556	5.287	4.945
Mutaties:			
Valutaomrekenverschillen	- 732	244	413
(De)consolidatie	0	- 413	0
Aflossing/inkoop preferente aandelen	0	- 415	- 528
Overige mutaties	- 14	- 147	457
Eindstand	3.810	4.556	5.287

18 Solvabiliteit

De door de Nederlandsche Bank gestelde normen voor de belangrijkste vermogensratio's zijn afgeleid van de solvabiliteitsrichtlijnen van de Europese Unie en het Bazels Comité voor het Banktoezicht. Deze ratio's vergelijken het totale vermogen en het kernvermogen van de bank met het totaal van de naar risico gewogen activa en buitenbalansposten en het marktrisico van de handelsportefeuilles. De minimaal vereiste percentages voor totaal vermogen en kernvermogen bedragen 8% respectievelijk 4% van de naar risico gewogen activa.

De volgende tabel geeft een overzicht van het aanwezige vermogen en het volgens de normen van de toezichthouder minimaal vereiste vermogen.

	2002		2001	
	Minimaal vereist	Aanwezig	Minimaal vereist	Aanwezig
Totaal vermogen	18.366	26.493	21.871	29.814
Ratio totaal vermogen	8,0%	11,54%	8,0%	10,91%
Kernvermogen	9.183	17.178	10.935	19.224
Ratio kernvermogen	4,0%	7,48%	4,0%	7,03%

19 Verhoudingen met deelnemingen

De vorderingen op en schulden aan deelnemingen, zoals opgenomen onder de diverse balansposten, bedroegen:

	2002	2001
Bankiers <i>(uitgezette gelden)</i>	24	109
Kredieten	396	247
Bankiers <i>(opgenomen gelden)</i>	480	332
Toevertrouwde middelen	9	27

20 Looptijden

Tegenover de op korte termijn opeisbare schulden staan in het algemeen liquide middelen, op korte termijn in liquide middelen om te zetten activa, danwel uitzettingen die passen in het renterisicobeleid. De balans is reeds ingedeeld naar afnemende liquiditeit; voor een aantal balansposten, waarbinnen uiteenlopende resterende looptijden gelden, wordt hieronder een aanvullend overzicht gegeven. In dit overzicht zijn niet opgenomen de liquide activa zoals kasmiddelen en kortlopend overheidspapier en de beleggingsportefeuilles obligaties, welke gezien hun karakter direct in liquide middelen zijn om te zetten. In alle landen waar ABN AMRO werkzaam is, voldoet de liquiditeit aan de normen van de toezichthoudende instanties.

Looptijdenoverzicht*(in miljarden euro's)*

	Opéisbaar	≤ 3 mnd	> 3 mnd - ≤ 1 jr	> 1 jr - ≤ 5 jr	> 5 jr
Bankiers <i>(opgenomen gelden)</i>	19	52	11	12	2
Spaargelden	19	47	3	5	0
Overige toevertrouwde middelen <i>(inclusief professionele effectentransacties)</i>	84	111	10	6	4
Schuldbewijzen	0	21	12	20	18
Achtergestelde schulden	0	0	0	4	10
Bankiers <i>(uitgezette gelden)</i>	17	20	3	1	1
Kredieten <i>(inclusief professionele effectentransacties)</i>	22	107	31	58	93

21 Valutapositie

Van de totale activa en de totale passiva luidt omgerekend EUR 336 miljard respectievelijk EUR 333 miljard in een andere valuta dan de euro; de in de balans begrepen posities zijn in het algemeen door middel van niet in de balans opgenomen valutacontracten afgedekt. De feitelijke valutaposities voortkomend uit de eigen handelsposities zijn beperkt van omvang. De investeringen in buitenlandse vestigingen worden grotendeels in euro's gefinancierd. Een deel van de hieruit voortvloeiende valutaposities wordt aangehouden als tegenwicht voor de eveneens aan valutakoersschommelingen onderhevige solvabiliteitseis over de risicodragende activa in vreemde valuta. In dit beleid past ook het aantrekken van preferent vermogen en achtergestelde schulden in vreemde valuta.

22 Zakelijke zekerheden

In verband met zekerheidstelling ten behoeve van bepaalde passiva en voor buiten de balans opgenomen voorwaardelijke schulden, alsmede in het kader van transacties op de financiële markten, staan bepaalde activa niet ter vrije beschikking. Dit betreft kasmiddelen (EUR 2,8 miljard), effecten (EUR 20,7 miljard) en kredieten (EUR 34,8 miljard). Ten behoeve van verplichtingen is zekerheid gesteld onder bankiers (EUR 19,7 miljard), schuldbewijzen (EUR 22,7 miljard) en toevertrouwde middelen (EUR 5,3 miljard).

23 Voorwaardelijke schulden

	2002	2001
Verplichtingen wegens verstrekte borgtochten en garanties	39.754	43.334
Verplichtingen uit hoofde van onherroepelijke accreditieven	4.370	4.379
Regresverplichtingen uit hoofde van verdisconteerde wissels	52	71
	44.176	47.784

24 Derivaten

Derivaten zijn financiële instrumenten, waarvan de gecontracteerde bedragen niet in de balans worden opgenomen, omdat sprake is van rechten en verplichtingen uit één overeenkomst, waarvan de prestatie ligt na de balansdatum, danwel omdat deze uitsluitend fungeren als rekengrootheden. Voorbeelden van derivaten zijn valutatermijntransacties, opties, swaps, futures en forward rate agreements. De onderliggende waarde kan een rente-, valuta-, commodity-, obligatie- of aandelenproduct zijn danwel een combinatie van deze producten. Transacties in derivaten worden afgesloten als handelsactiviteit (inclusief dienstverlening aan klanten) en ter afdekking van de eigen rente- en valutarisico's.

De in het overzicht weergegeven gecontracteerde bedragen of notional amounts (inclusief looptijdprofiel op basis van resterende looptijd) weerspiegelen de mate waarin ABN AMRO op de desbetreffende (deel)markten actief is. Deze notional amounts geven echter geen indicatie van de omvang van de kasstromen en het aan transacties in derivaten verbonden marktrisico en kredietrisico.

Het marktrisico komt voort uit verandering van variabelen die de waarde van derivaten bepalen, zoals rente en koers. Het kredietrisico betreft het mogelijke verlies dat ontstaat wanneer een tegenpartij in gebreke blijft. Dit laatste kan niet los gezien worden van het marktrisico omdat de hoogte van het kredietrisico mede wordt bepaald door feitelijke en verwachte marktbevingen. Bij de berekening van het kredietrisico in de volgende tabel is geen rekening gehouden met netting-overeenkomsten en andere zekerheden.

Derivatentransacties

		Notional amounts			Totaal	Kredietrisico
		≤ 1 jaar	> 1 jr - ≤ 5 jaar	> 5 jaar		
<i>(in miljarden euro's)</i>						
Rentecontracten						
OTC:	Swaps	682	1.135	146	1.963	53
	Forwards	231	7	0	238	0
	Opties	110	176	7	293	3
Beurs:	Futures	183	52	0	235	–
	Opties	86	22	0	108	0
Valutacontracten						
OTC:	Swaps	248	51	17	316	8
	Forwards	365	10	0	375	8
	Opties	65	3	0	68	1
Beurs:	Futures	3	1	0	4	–
	Opties	1	0	0	1	0
Overige contracten						
OTC:	Forwards / Swaps	5	24	2	31	1
	Opties	9	10	1	20	1
Beurs:	Futures	8	0	0	8	–
	Opties	17	5	0	22	0
Totaal derivaten		2.013	1.496	173	3.682	75

De volgende tabellen gesplitst naar contracten behorend tot de handelsportefeuilles en contracten afgesloten in het kader van het eigen rente- en valutabeleid (hedgeportefeuilles) geven een overzicht van de notional amounts en de (gemiddelde) marktwaardes daarvan, nader onderverdeeld naar de belangrijkste instrumenten. De intercompany transacties tussen hedgeportefeuilles en handelsportefeuilles zijn niet geëlimineerd.

Handelsportefeuilles derivaten 2002

<i>(in miljoenen euro's)</i>	Notional amounts	Marktwaarde		Gemiddelde marktwaarde	
		Positief	Negatief	Positief	Negatief
Rentecontracten					
Swaps	2.111.469	56.555	53.061	38.314	34.553
Forwards	236.819	165	152	134	236
Gekochte opties	200.820	3.526	–	2.748	–
Verkochte opties	205.081	–	3.117	–	2.601
Futures	222.580	–	–	–	–
Totaal rentecontracten	2.976.769	60.246	56.330	41.196	37.390
Valutacontracten					
Swaps	316.396	8.628	11.339	6.332	8.217
Forwards	371.939	8.163	7.999	7.808	6.150
Gekochte opties	32.796	812	–	707	–
Verkochte opties	33.465	–	763	–	2.826
Futures	3.694	–	–	–	–
Totaal valutacontracten	758.290	17.603	20.101	14.847	17.193
Overige contracten					
Gekochte aandelenopties	19.992	1.483	–	468	–
Verkochte aandelenopties	22.045	–	1.896	–	967
Overige aandelen- en commoditycontracten	38.941	715	516	1.519	1.544
Totaal overige contracten	80.978	2.198	2.412	1.987	2.511

Handelsportefeuilles derivaten 2001

<i>(in miljoenen euro's)</i>	Notional amounts	Marktwaarde		Gemiddelde marktwaarde	
		Positief	Negatief	Positief	Negatief
Rentecontracten	2.582.840	30.721	27.881	25.248	20.608
Valutacontracten	743.339	15.153	12.383	15.377	15.035
Overige contracten	58.674	2.285	3.331	1.188	2.046

**Hedgeportefeuilles
derivaten**

<i>(in miljoenen euro's)</i>	2002			2001		
	Notional amounts	Marktwaaarde		Notional amounts	Marktwaaarde	
		Positief	Negatief		Positief	Negatief
Rentecontracten						
Swaps	222.310	4.189	6.066	226.865	2.885	4.197
Forwards	3.248	10	10	4.224	2	3
Gekochte opties	4.620	53	–	6.356	61	–
Futures	11.993	–	–	15.196	–	–
Totaal rentecontracten	242.171	4.252	6.076	252.641	2.948	4.200
Valutacontracten						
Swaps	7.298	165	233	5.642	62	291
Forwards	11.346	229	231	21.465	413	284
Gekochte opties	1.887	30	–	933	9	–
Totaal valutacontracten	20.531	424	464	28.040	484	575

Derivaten en solvabiliteitseisen

Bij de bepaling van het voor de solvabiliteitstoetsing vereiste vermogen wordt naast het huidige kredietrisico ook rekening gehouden met het toekomstige kredietrisico. Dit gebeurt door het huidige potentiële verlies, de zogenoemde positieve vervangingswaarde op basis van de marktstandigheden op de balansdatum, te verhogen met een van de aard en de resterende looptijd van het contract afhankelijk percentage van de relevante gecontracteerde bedragen. Op deze manier wordt rekening gehouden met het mogelijk nadelige verloop van de positieve vervangingswaarde gedurende de resterende looptijd van het contract. In de volgende tabel wordt het totaal zowel ongewogen als gewogen voor het tegenpartijrisico (voornamelijk banken) weergegeven. Hierbij is wel rekening gehouden met de risico- en solvabiliteitsverlagende invloed van netting-overeenkomsten en andere zekerheden.

Kredietequivalent

<i>(in miljarden euro's)</i>	2002	2001
Rentecontracten	64,5	38,7
Valutacontracten	28,7	31,1
Overige contracten	5,8	4,5
	99,0	74,3
Effect van contractuele netting	64,3	41,1
Ongewogen kredietequivalent	34,7	33,2
Gewogen kredietequivalent	9,2	10,0

25 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Naast de onder de balans vermelde bedragen zijn niet-gekwantificeerde garanties afgegeven ten aanzien van onze effectenbewaarbedrijven, interbancaire organen en instellingen en voor deelnemingen; verder zijn collectieve garantieregelingen bij groepsmaatschappijen in verschillende landen van toepassing. Daarnaast is ten behoeve van een aantal groepsmaatschappijen een verklaring van aansprakelijkheidstelling afgegeven.

In een aantal jurisdicties zijn procedures aanhangig tegen ABN AMRO. Op grond van informatie die thans beschikbaar is en na raadpleging van juridische adviseurs, is de Raad van Bestuur van mening dat de uitkomst van die procedures naar verwachting geen wezenlijk nadelig effect zal hebben op de geconsolideerde financiële positie en het totaal van de activiteiten van ABN AMRO.

Voor 2003 worden de investeringen in onroerende zaken en bedrijfsmiddelen geraamd op EUR 1,2 miljard. Tot een bedrag van EUR 170 miljoen zijn hiervoor reeds verplichtingen aangegaan.

Alhoewel ABN AMRO een gedeelte van haar kredietportefeuille heeft verkocht, gedeeltelijk door securitisatie al dan niet in combinatie met in verband daarmee afgegeven garanties, berust het juridisch eigendom van deze vorderingen in sommige gevallen nog bij ABN AMRO. De meeste van deze kredieten worden ook door ABN AMRO beheerd. Daarnaast verzorgt ABN AMRO het beheer van door andere instellingen verstrekte kredieten. Onderstaand worden de desbetreffende bedragen per 31 december 2002 vermeld.

Kredieten verkocht met behoud van juridisch eigendom	1.247
Kredieten in beheer voor derden	159.057
Kredieten verkocht met garantie	1.259

Uit hoofde van langlopende huur- en leasecontracten waren per 31 december 2002 de volgende verplichtingen aangegaan:

Korter dan één jaar	248
Van één tot vijf jaar	760
Langer dan vijf jaar	792

In december 2002 is overeenstemming bereikt met EDS over de uitbesteding van de IT activiteiten binnen WCS. Het contract betreft het verlenen van IT diensten en applicatie-onderhoud in de belangrijkste landen waar WCS actief is. Het contract vertegenwoordigt in totaal een waarde van ongeveer EUR 1,3 miljard over een periode van vijf jaar.

26 Rente

Hieronder worden opgenomen de rentebaten uit hoofde van de kredietverlening, de uitzettingen en de beleggingen, de rentelasten van de opgenomen en toevertrouwde middelen, alsmede de resultaten uit de rentecontracten en de valutacontracten die ter dekking van het renterisico respectievelijk het valutarisico zijn afgesloten. Tevens zijn onder dit hoofd verantwoord de ontvangen overige kredietgerelateerde baten. Uit hoofde van rentedragende waardepapieren is een rentebate van EUR 6.379 miljoen (2001: EUR 6.624 miljoen) verantwoord. De rentelast van de achtergestelde schulden bedroeg EUR 944 miljoen (2001: EUR 961 miljoen).

27 Opbrengsten uit effecten en deelnemingen

Hieronder wordt voor deelnemingen, waarin ABN AMRO invloed van betekenis uitoefent, het aandeel in het nettoresultaat verwerkt. Bovendien worden hierin opgenomen de ontvangen dividenden uit aandelen en overige deelnemingen, alsmede de verkoopresultaten van de aandelen uit de beleggingsportefeuille en deelnemingen, voorzover die niet als waardeverandering van financiële vaste activa worden aangemerkt (zie voor meer informatie toelichting 41 'Gegevens per bedrijfs onderdeel').

	2002	2001	2000
Opbrengsten uit aandelen en participaties	79	75	130
Opbrengsten uit deelnemingen	290	380	321
Totaal opbrengsten uit effecten en deelnemingen	369	455	451

28 Provisie

Hieronder worden opgenomen de vergoedingen verkregen uit de dienstverlening in het effectenbedrijf, het binnenlands en het buitenlands betalingsverkeer, het vermogensbeheer, het assurantiebedrijf, garanties, het leasebedrijf en de overige dienstverlening. Voorzover bedragen aan derden zijn vergoed worden deze als provisielasten verantwoord.

	2002	2001	2000
Effectenbedrijf	1.269	1.674	2.405
Betalingsverkeer	1.348	1.394	1.385
Vermogensbeheer en trustbedrijf	862	885	712
Assurantiebedrijf	165	202	212
Garanties	170	158	163
Leasebedrijf	185	179	158
Overige	640	722	845
Totaal provisie	4.639	5.214	5.880

29 Resultaat uit financiële transacties

Hierin zijn begrepen de resultaten uit de effectenhandel, valutahandel en derivatentransacties. De rubriek overige omvat de handel in schuldtitels van landen met betalingsproblemen, de valutaomrekenverschillen op het geïnvesteerde vermogen, voorzover niet vastgelegd in materiële vaste activa, van vestigingen in hyperinflatielanden, de resultaten uit de participatieportefeuille en de resultaten uit transacties samenhangend met afdekking van verwachte winst in bepaalde vreemde valuta.

	2002	2001	2000
Effectenhandel	492	787	426
Valutahandel	679	486	570
Derivaten	388	502	508
Overige	- 82	- 223	65
Totaal resultaat uit financiële transacties	1.477	1.552	1.569

30 Overige baten

Hieronder worden opgenomen de opbrengsten uit de administratievoering van bestaande hypotheek (mortgage servicing rights) en de verkoop van nieuwe hypotheek, de opbrengsten uit projectontwikkeling, de overige opbrengsten uit het autoleasebedrijf alsmede de resultaten van de tot de groep behorende verzekeringsmaatschappijen.

De resultaten van de verzekeringsmaatschappijen betreffen:

	Leven	Schade
Netto premie-inkomen	1.639	452
Opbrengst belegde middelen	- 117	119
Verzekeringstechnische lasten	- 1.385	- 394
Totaal resultaat verzekeringsmaatschappijen	137	177

31 Personeelskosten

	2002	2001	2000
Salarissen <i>(inclusief winstdelingsregelingen e.d.)</i>	5.258	5.981	5.754
Pensioenlasten <i>(inclusief VUT)</i>	384	188	165
Bijdrage ziektekostenverzekering na pensionering	71	20	22
Sociale lasten en overige personeelskosten	1.537	1.464	1.519
Totaal personeelskosten	7.250	7.653	7.460
<i>Gemiddeld aantal medewerkers (nominaal):</i>			
Nederland	34.090	36.630	38.476
Overige landen	73.326	75.576	74.916
Totaal gemiddeld aantal medewerkers (nominaal)	107.416	112.206	113.392

De ten laste van de vennootschap komende lasten voor pensioen en ziektekostenverzekering over 2002 zijn opgebouwd uit een aantal componenten. In de volgende tabel worden de afzonderlijke componenten weergegeven.

	Pensioen	Bijdrage ziektekosten
Kosten met betrekking tot huidige dienstjaren	272	20
Rentelasten	495	36
Verwachte opbrengsten op beleggingen	- 506	- 3
Afschrijving van niet-verantwoorde kosten verstreken dienstjaren	56	0
Afschrijving van de overgangsverplichting	0	6
Afschrijving van niet-verantwoorde winsten (-) / verliezen (+)	2	12
Defined benefit plans	319	71
Defined contribution plans	65	0
Totaal	384	71

32 Andere beheerskosten

Deze post omvat de huisvestingskosten, automatiseringskosten, reclame- en advertentiekosten en overige algemene kosten.

Voor haar hoofdactiviteiten huurt ABN AMRO ook panden alsmede ruimte in andere gebouwen. De huurcontracten bevatten in het algemeen een verlengingsclausule en voorzien in de betaling van huur en bepaalde andere huisvestingskosten. De totale huursom van alle contracten bedroeg EUR 334 miljoen in 2002, EUR 373 miljoen in 2001 en EUR 341 miljoen in 2000.

33 Afschrijvingen

Hierin worden begrepen de afschrijvingen op onroerende zaken en bedrijfsmiddelen.

34 Waardeveranderingen van vorderingen

Hieronder worden opgenomen de waardecorrecties voor oninbaarheid van vorderingen.

35 Toevoeging aan het fonds voor algemene bankrisico's

Hieronder wordt de toevoeging aan respectievelijk de vrijval uit het fonds verantwoord. Er wordt gestreefd naar een omvang van het fonds van ongeveer 0,5% van de naar risico gewogen activa.

36 Waardeveranderingen van financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa worden begrepen de beleggingsportefeuilles obligaties en aandelen en de deelnemingen, waarin de bank geen invloed uitoefent. Waardeverminderingen in de beleggingsportefeuille obligaties kunnen ontstaan bij een duurzame vermindering van de kwaliteit van een debiteur. Deze waardeverminderingen en de waardeverminderingen beneden de verkrijgingsprijs van aandelen en deelnemingen zonder invloed, alsmede de vrijval van eerdere waardeverminderingen worden in deze post verwerkt. Verkoopresultaten beneden de verkrijgingsprijs worden eveneens als waardevermindering aangemerkt.

37 Belastingen

De belastingdruk steeg van 27,6% in 2001 (21,4% inclusief verkoop EAB en herstructureringsvoorziening) naar 29,4% in 2002 (28,7% inclusief herstructureringsvoorziening).

	2002	2001	2000
Nominale belastingdruk Nederland	34,5%	35,0%	35,0%
Effect afwijkende belastingdruk overige landen	- 4,5%	- 5,1%	- 2,5%
Effect belastingvrij inkomen in Nederland	0,4%	- 2,0%	- 4,1%
Overige	- 1,0%	- 0,3%	- 0,4%
Effectieve belastingdruk	29,4%	27,6%	28,0%

De belasting naar de winst bedraagt EUR 973 miljoen, na aftrek van EUR 326 miljoen latent te vorderen belastingen (2001: inclusief EUR 105 miljoen latent verschuldigde belasting). Het totale bedrag aan belastingen, dat gedurende het jaar rechtstreeks ten gunste van het eigen vermogen werd gebracht, bedroeg EUR 433 miljoen.

De voorziening voor latente belastingverplichtingen heeft betrekking op belastingverplichtingen die in de toekomst ontstaan als gevolg van het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waardering van bepaalde activa of passiva. In het volgende overzicht worden de latente belastingverplichtingen en -vorderingen gespecificeerd.

	2002	2001
<i>Latente belastingverplichtingen</i>		
Gebouwen	290	241
Pensioenen en andere uitgangsregelingen	0	324
Derivaten	0	118
Leasing en soortgelijke financiële overeenkomsten	402	470
Servicing-rechten	537	497
Overige	861	803
Totaal	2.090	2.453
<i>Latente belastingvorderingen</i>		
Debiteurenvoorzieningen	551	215
Beleggingsportefeuilles	53	88
Goodwill	387	544
Verrekenbare verliezen	622	708
Derivaten	6	0
Herstructureringsvoorziening	15	42
Fiscale verrekeningsmogelijkheden	795	682
Pensioenen en andere uitgangsregelingen	165	0
Overige	500	680
Latente belastingvorderingen voor waardecorrecties	3.094	2.959
Af: waardecorrecties	195	311
Latente belastingvorderingen na waardecorrecties	2.899	2.648

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden bij een langere oorspronkelijke termijn dan vijf jaar contant gemaakt op basis van nettorente. De nominale waarde van latente belastingvorderingen bedraagt EUR 3.033 miljoen en van de latente belastingverplichtingen EUR 2.199 miljoen. Gediscoteerde latente belastingvorderingen worden contant gemaakt tegen een netto rentepercentage van 7% en hebben een gemiddelde resterende looptijd van acht jaar. Voor gediscoteerde latente belastingverplichtingen bedraagt het netto rentepercentage 4% en de gemiddelde resterende looptijd twintig jaar.

Het belangrijkste element van deze waardeveranderingen betreft verrekenbare verliezen. Het totaal van latente belastingvorderingen, die waarschijnlijk binnen één jaar gerealiseerd zullen worden, bedraagt EUR 212 miljoen.

Specificatie van verrekenbare verliezen van buitenlandse vestigingen per 31 december 2002:

2003	188
2004	277
2005	143
2006	129
2007	109
2008 en later	1.046
Onbeperkt verrekenbaar	1.371
Total	3.263

ABN AMRO beschouwt de uitkeerbare reserves van haar buitenlandse vestigingen, ten bedrage van ongeveer EUR 4,2 miljard, als een investering met een duurzaam karakter. Bij eventuele uitkering van de ingehouden winst is geen buitenlandse inkomstenbelasting verschuldigd. Het effect van buitenlandse bronbelasting wordt geraamd op EUR 140 miljoen.

38 Buitengewoon resultaat

Als gevolg van het besluit om de activiteiten in de Verenigde Staten op het gebied van binnenlandse aandelenhandel en binnenlandse fusies en overnames te beëindigen, heeft WCS in 2002 een extra voorziening van EUR 325 miljoen (netto EUR 205 miljoen) opgenomen als buitengewone last.

De verkoop van EAB in 2001 resulteerde in een buitengewoon resultaat van netto EUR 962 miljoen.

In 2000 heeft de Raad van Bestuur een herstructureringsvoorziening van EUR 900 goedgekeurd om de nieuwe strategie en reorganisatie in strategische business units te realiseren. Eind 2001 werden de samenstelling en het aantal medewerkers, die konden opteren voor de vrijwillige vertrekregeling of de vervroegde pensioenregeling, duidelijker. Dit resulteerde in een additionele last van EUR 147 miljoen (netto EUR 95 miljoen). Vanwege het eenmalige karakter van deze regelingen werden de kosten als buitengewone lasten aangemerkt.

De belangrijkste elementen van de voorziening hebben betrekking op:

	2002	2001	2000
Afvloeiing personeel	157	147	530
Afboeking activa	88	0	120
Overige kosten	80	0	250
Totaal	325	147	900

39 Belang van derden

Hieronder wordt opgenomen het aandeel van derden in het resultaat van dochtermaatschappijen en overige groepsmaatschappijen, alsmede het dividend op de door de dochtermaatschappijen in de Verenigde Staten uitgegeven preferente aandelen.

	2002	2001	2000
Dividend preferente aandelen	173	217	245
Overig belang van derden	35	35	59
Totaal belang van derden	208	252	304

40 Winst per gewoon aandeel

De winst per gewoon aandeel wordt verkregen door de nettowinst toekomend aan houders van gewone aandelen te delen door het gewogen gemiddelde aantal uitstaande gewone aandelen. De verwaterde winst per gewoon aandeel bevat naast de elementen van de winst per gewoon aandeel tevens het effect dat ontstaat wanneer alle uitstaande rechten op gewone aandelen geëffectueerd zouden zijn. De berekening van de gewone en verwaterde winst per gewoon aandeel is weergegeven in de volgende tabel.

	2002	2001
Nettowinst	2.207	3.230
Dividend preferente aandelen	46	46
Nettowinst toekomend aan houders van gewone aandelen	2.161	3.184
Dividend converteerbare preferente aandelen	1	1
Nettowinst na volledige verwatering	2.162	3.185
Gewogen gemiddeld aantal uitstaande gewone aandelen <i>(in miljoenen)</i>	1.559,3	1.515,2
Verwateringseffect uit personeelsopties <i>(in miljoenen)</i>	0,0	1,9
Converteerbare preferente aandelen <i>(in miljoenen)</i>	2,1	2,7
Performance share plan <i>(in miljoenen)</i>	3,8	2,9
Voor verwatering gecorrigeerd aantal gewone aandelen <i>(in miljoenen)</i>	1.565,2	1.522,7
Winst per aandeel, inclusief buitengewoon resultaat <i>(in euro's)</i>	1,39	2,10
Winst per aandeel na volledige verwatering, inclusief buitengewoon resultaat <i>(in euro's)</i>	1,38	2,09
Winst per aandeel, exclusief buitengewoon resultaat <i>(in euro's)</i>	1,52	1,53
Winst per aandeel na volledige verwatering, exclusief buitengewoon resultaat <i>(in euro's)</i>	1,51	1,52

41 Gegevens per bedrijfsonderdeel

In de volgende tabellen worden de gegevens opgesplitst naar bedrijfsonderdelen. In dit verband dient onder netto-omzet te worden verstaan het totaal van de baten vóór aftrek van rentelasten en provisielasten. De overheadkosten zijn aan de commerciële bedrijfsonderdelen toegerekend.

	Netto-omzet			Totaal baten		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Consumer & Commercial Clients	18.762	24.294	31.225	10.382	10.203	10.026
Wholesale Clients	12.647	15.828	11.778	5.296	6.193	6.394
Private Clients & Asset Management	2.347	1.970	2.738	1.423	1.419	1.451
Corporate Centre	1.976	1.414	410	386	249	- 30
	35.732	43.506	46.151	17.487	18.064	17.841
LeasePlan Corporation	855	830	800	793	770	628
Totaal	36.587	44.336	46.951	18.280	18.834	18.469

	Bedrijfsresultaat voor belastingen			Naar risico gewogen activa		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Consumer & Commercial Clients	2.783	2.347	2.605	143.449	158.141	157.385
Wholesale Clients	1	328	1.114	67.236	95.171	88.451
Private Clients & Asset Management	315	270	458	6.751	6.529	5.942
Corporate Centre	382	441	399	1.986	3.530	2.973
	3.481	3.386	4.576	219.422	263.371	254.751
LeasePlan Corporation	232	227	149	10.150	10.016	9.102
Totaal	3.713	3.613	4.725	229.572	273.387	263.853

	Totaal verplichtingen			Totaal afschrijvingen		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Consumer & Commercial Clients	202.315	240.177	217.168	662	657	659
Wholesale Clients	243.354	275.797	249.376	249	225	207
Private Clients & Asset Management	41.543	42.005	37.981	45	40	46
Corporate Centre	49.689	18.184	16.462	14	3	0
	536.901	576.163	520.987	970	925	912
LeasePlan Corporation	4.526	4.857	4.372	36	32	29
Totaal	541.427	581.020	525.359	1.006	957	941

	Totaal aankopen onroerend goed			Opbrengst effecten en deelnemingen		
	2002	2001	2000	2002	2001	2000
Consumer & Commercial Clients	873	1.145	1.172	199	300	106
Wholesale Clients	320	336	292	139	104	181
Private Clients & Asset Management	49	53	87	5	11	24
Corporate Centre	0	0	0	21	23	136
	1.242	1.534	1.551	364	438	447
LeasePlan Corporation	50	77	46	5	17	4
Totaal	1.292	1.611	1.597	369	455	451

42 Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen

Beloningsbeleid

Aan de beloningsstructuur van de Raad van Bestuur liggen twee basisprincipes ten grondslag. In de eerste plaats moet de bank een concurrerend beloningspakket bieden. Hierbij wordt gestreefd naar een gemiddeld pakket ten opzichte van toonaangevende Europese financiële instellingen en een positie in het bovenste kwartiel van Nederlandse multinationals. Ten tweede moet de nadruk sterk op prestatie versus ambitieuze doelstellingen liggen. Hiertoe is de prestatiegebonden bonusregeling ingevoerd. Het Performance Share Plan en de aandelenoptieregeling zijn direct gerelateerd aan het succes van de bank op de lange termijn.

Basissalaris

Het basissalaris is hetzelfde voor alle leden van de Raad van Bestuur, met uitzondering van de voorzitter die 40% meer ontvangt. In 2002 is het basissalaris niet gewijzigd. Het lid van de Raad van Bestuur dat een andere dan de Nederlandse nationaliteit bezit, ontvangt naast het basissalaris een marktgerelateerde toelage.

Prestatiegebonden bonus

De jaarlijkse bonus voor leden van de Raad van Bestuur is gebaseerd op kwantitatieve en kwalitatieve prestatiedoelstellingen op groeps- en SBU niveau. Deze doelstellingen zijn door onze Raad goedgekeurd op voorstel van het Nomination & Compensation Committee. De bonus van de voorzitter en de Chief Financial Officer is uitsluitend gerelateerd aan prestatiedoelstellingen op groepsniveau. De bonus van de overige leden van de Raad van Bestuur is voor 50% afhankelijk van het groepsresultaat en voor 50% van het SBU resultaat. Als de kwantitatieve doelstellingen volledig worden gehaald, ligt de bonus tussen 60% en 75% van het basissalaris. Dit kan oplopen tot 100% bij een uitstekende performance, met een absoluut maximum van 125%. Het Nomination & Compensation Committee kan aan de hand van de beoordeling van individuele prestaties ten opzichte van kwalitatieve criteria de bonusuitkering met maximaal 20% van het basissalaris verhogen of verlagen, een en ander met inachtneming van het maximum van 125% van het basissalaris.

Aandelenopties

De toekenning van aandelenopties vormt al enige jaren een integraal onderdeel van het beloningspakket van leden van de Raad van Bestuur. In 2002 ontvingen de leden 80.000 en de voorzitter 112.000 voorwaardelijke opties. De opties hebben een looptijd van tien jaar en zijn gekoppeld aan toekomstige resultaten. Zij worden pas na drie jaar definitief toegekend. De meetperiode voor de in 2002 toegekende opties loopt tot en met 2004. De resultaten moeten aan de volgende voorwaarden voldoen:

- groei van de reële economische winst over een periode van drie boekjaren, beginnend in het boekjaar waarin de aandelenopties worden toegekend (2002-2004, met als vergelijkingsbasis de economische winst over 2001); en
- rendement op eigen vermogen volgens in Nederland algemeen aanvaarde waarderingsgrondslagen gelijk aan of groter dan 12,5% in het boekjaar voorafgaand aan het jaar waarin de optie voor het eerst uitgeoefend zou kunnen worden.

Als in het derde jaar na toekenning van de opties niet aan beide criteria wordt voldaan, kan de toetsing in de drie daaropvolgende jaren steeds worden herhaald. De opties komen echter te vervallen indien de doelstellingen in het zesde jaar na de datum van toekenning nog steeds niet zijn gehaald.

Performance Share Plan

Het in 2001 geïntroduceerde Performance Share Plan is in 2002 gecontinueerd en blijft onderdeel van het beloningspakket van de leden van de Raad van Bestuur. In 2002 werden aan ieder lid van de Raad van Bestuur 70.000 aandelen voorwaardelijk toegekend en aan de voorzitter 98.000 aandelen. Het daadwerkelijk toe te kennen aantal aandelen is afhankelijk van de resultaten van de bank gedurende de meetperiode van vier jaar (het jaar van toekenning en de drie daaropvolgende jaren). Bovendien moet het betreffende lid aan het einde van die periode nog steeds in dienst van de groep zijn. De indicator die als maatstaf wordt gehanteerd, is het totaal rendement voor aandeelhouders dat door de bank wordt gerealiseerd in verhouding tot haar peer group.

Het Nomination & Compensation Committee heeft besloten de voorwaarden waaronder de toekenning van prestatiegebonden aandelen over 2002 plaatsvindt, iets te wijzigen. Het basisprincipe is evenwel niet veranderd: het aantal aandelen dat uiteindelijk wordt uitgekeerd, hangt af van het totaal rendement voor aandeelhouders na vier jaar. Hiertoe is een glijdende schaal opgesteld, waarbij een vijfde plaats binnen de peer group van 21 banken als norm geldt en recht geeft op 100% van de aandelen. Bij een elfde of lagere positie krijgen de leden geen aandelen, terwijl de eerste plaats recht geeft op 150% van de norm.

Overige beloningselementen van de leden van de Raad van Bestuur omvatten:

- pensioenregeling op basis van eindloon met bepaalde garanties. De premies worden betaald door de werkgever. Het pensioengevend salaris voor de leden van de Raad van Bestuur is afgetopt op 90% van hun feitelijke basissalaris. De normale pensioenleeftijd is 62 jaar;
- gebruik van leaseauto van de bank met chauffeur;
- representatievergoeding van thans EUR 4.084 netto voor leden van de Raad van Bestuur en EUR 5.445 netto voor de voorzitter als compensatie voor niet-declarabele kosten;
- vergoeding van de kosten voor adequate beveiliging van hun woonhuis;
- doorlopende persoonlijke ongevallenverzekering met een vast verzekerd bedrag van EUR 1,8 miljoen voor de leden van de Raad van Bestuur en EUR 2,5 miljoen voor de voorzitter;
- korting op bankproducten zoals hypotheek en leningen en bijdrage in de particuliere ziektekostenverzekering, conform het beleid voor alle ABN AMRO medewerkers in Nederland.

De volgende tabel geeft een totaaloverzicht van bezoldiging, ABN AMRO opties en aandelen en uitstaande kredieten van leden en oud-leden van de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen.

(bedragen in duizenden euro's)	Raad van Bestuur		Raad van Commissarissen	
	2002	2001	2002	2001
Periodiek betaalde beloningen	5.056	7.573	523	617
Winstdeling en bonusbetalingen	3.313	2.103	0	0
Beloningen betaalbaar op termijn	2.252	0	0	0
Uitkeringen bij beëindiging dienstverband	0	4.900	0	0
ABN AMRO personeelsopties (voorwaardelijk, verleend) ¹	592.000	550.000	0	0
ABN AMRO aandelen (voorwaardelijk, verleend) ¹	518.000	728.000	0	0
ABN AMRO personeelsopties (uitstaand) ¹	1.476.533	1.853.786	140.785 ²	181.389 ²
ABN AMRO aandelen (cumulatief voorwaardelijk, uitstaand) ¹	896.000	728.000	0	0
ABN AMRO aandelen (in bezit) ¹	44.740	46.943	16.788	13.311
Kredieten (uitstaand) ¹	10.128	13.924	9.022	12.264

¹ Aantal aandelen / opties.

² Stand van de opties van de heer P.J. Kalff toegekend in de periode dat hij lid was van de Raad van Bestuur.

De volgende tabellen geven een overzicht van de salarissen, de overige periodieke beloningen en de bonussen van de (voormalige) leden van de Raad van Bestuur.

(in duizenden euro's)	2002				2001		
	Basis-salaris	Overige periodieke beloningen ¹	Bonus	Pensioen-lasten ^{2,3}	Basis-salaris	Overige periodieke beloningen ¹	Bonus
R.W.J. Groenink	889	9	705	229	889	8	356
W.G. Jiskoot	635	6	475	157	635	6	127
T. de Swaan	635	6	485	184	635	6	254
J.Ch.L. Kuiper	635	7	510	177	635	7	286
C.H.A. Collee	635	5	485	145	635	6	286
H.Y. Scott-Barrett	635	458	475	1.318	635	458	127
S.A. Lires Rial ⁴	237	264	178	42	635	459	127
R.W.F. van Tets ⁴	-	-	-	-	635	6	127
J.M. de Jong ⁴	-	-	-	-	635	6	286
R.G.C. van den Brink ⁴	-	-	-	-	635	7	127

¹ Overige periodieke beloningen omvat de bijdrage particuliere ziektekostenverzekering, representatievergoeding en buitenlandertoeelage. De heer Scott-Barrett ontving een buitenlandertoeelage van EUR 454.000 in 2002 en 2001. Naast een buitenlandertoeelage van EUR 169.000 ontving de heer Lires Rial een vergoeding voor niet opgenomen verlofdagen.

² Als pensioenlasten zijn uitsluitend aangemerkt de zogeheten 'service cost' voor pensioen en de bijdrage in de ziektekostenverzekering na pensionering, berekend volgens de grondslagen van FAS 87 en FAS 106.

³ Voor de heer Scott-Barrett inclusief een éénmalige vergoeding van totaal EUR 1.189.000 ter compensatie van een pensioenbreuk en daarmee samenhangende belastingconsequentie.

⁴ De heer Lires Rial verliet de bank per 15 mei 2002. De heren Van Tets, De Jong en Van den Brink traden af per 31 december 2001 als lid van de Raad van Bestuur.

De volgende tabellen geven een overzicht van het verloop van de openstaande opties voor de gehele Raad van Bestuur en per individueel lid. De voorwaarden waaronder de opties zijn verstrekt, zijn beschreven in de toelichting op het beloningsbeleid en bij punt 16.

	2002		2001	
	Opties Raad van Bestuur	Gemiddelde uitoefenprijs (in euro's)	Opties Raad van Bestuur	Gemiddelde uitoefenprijs (in euro's)
Verloop:				
Beginstand	1.853.786	20,74	1.341.076	19,44
Verleende opties	593.480	19,53	552.710	23,14
Uitgeoefende opties	70.604	15,39	40.000	10,16
Mutatie voormalige en/of nieuw benoemde leden	- 900.129	20,49	0	0
Eindstand	1.476.533	20,66	1.853.786	20,74

	Beginstand	Uitoefenprijs (in euro's)	Verleend ¹	Uitgeoefend/vervallen	Eindstand	Beurskoers op uitoefendatum	Uitoefenperiode tot en met
R.W.J. Groenink							
Executive 1997	30.000	15,38		30.000 ⁴	0	19,95	
Executive 1998	40.000	21,01			40.000		2003
Executive 1999	40.000	18,10			40.000		2004
Executive 2000	60.000	21,30			60.000		2007
Executive 2001	55.000	23,14			55.000		2008
Executive 2002-2005 ³		19,53	112.000		112.000		2012
AOR 1998	429	23,52			429		2003
AOR 1999-2002/03	356	21,68			356		2004
AOR 2000-2003/04	354	22,23			354		2005
AOR 2001-2003/04	271	22,34			271		2008
AOR 2002-2005		20,42	296		296		2009
	226.410		112.296	30.000	308.706		
W.G. Jiskoot							
Executive 1997	40.000	15,38		40.000	0	20,00	
Executive 1998	40.000	21,01			40.000		2003
Executive 1999	40.000	18,10			40.000		2004
Executive 2000	60.000	21,30			60.000		2007
Executive 2001	55.000	23,14			55.000		2008
Executive 2002-2005 ³		19,53	80.000		80.000		2012
AOR 1999-2002/03	356	21,68			356		2004
AOR 2000-2003/04	354	22,23			354		2005
AOR 2001-2003/04	271	22,34			271		2008
AOR 2002-2005		20,42	296		296		2009
	235.981		80.296	40.000	276.277		

¹ De uitoefenprijs van de Executives 2002-2005 opties is gelijk aan de gemiddelde koers van het ABN AMRO aandeel op 25 februari 2002 en van de AOR 2002-2005 opties gelijk aan de gemiddelde koers van het ABN AMRO aandeel op 25 mei 2002.

² Deze opties zijn ingetrokken.

³ Voorwaardelijk toegewezen.

⁴ 10.000 aandelen zijn toegevoegd aan de portefeuille.

	Begin-stand	Uitoefen-prijs (in euro's)	Verleend ¹	Uitgeoefend/vervallen	Eind-stand	Beurskoers op uitoefen-datum	Uitoefen-periode tot en met
T. de Swaan							
Executive 1999	40.000	18,10			40.000		2004
Executive 2000	60.000	21,30			60.000		2007
Executive 2001	55.000	23,14			55.000		2008
Executive 2002-2005 ³		19,53	80.000		80.000		2012
AOR 1999-2002/03	356	21,68			356		2004
AOR 2000-2003/04	354	22,23			354		2005
AOR 2001-2003/04	271	22,34			271		2008
AOR 2002-2005		20,42	296		296		2009
	155.981		80.296		236.277		
J.Ch.L. Kuiper							
Executive 1999	28.000	18,10			28.000		2004
Executive 2000	60.000	21,30			60.000		2007
Executive 2001	55.000	23,14			55.000		2008
Executive 2002-2005 ³		19,53	80.000		80.000		2012
AOR 2001-2003/04	271	22,34			271		2008
AOR 2002-2005		20,42	296		296		2009
	143.271		80.296		223.567		
C.H.A. Collee							
Executive 1999	28.000	18,10			28.000		2004
Executive 2000	56.000	21,30			56.000		2007
Executive 2001	55.000	23,14			55.000		2008
Executive 2002-2005 ³		19,53	80.000		80.000		2012
AOR 1997	604	16,38		604 ⁴	0	21,04	
AOR 1998	429	23,52			429		2003
AOR 1999-2002/03	356	21,68			356		2004
AOR 2000-2003/04	354	22,23			354		2005
AOR 2001-2003/04	271	22,34			271		2008
AOR 2002-2005		20,42	296		296		2009
	141.014		80.296	604	220.706		
H.Y. Scott-Barrett							
Executive 1999	20.000	18,10			20.000		2004
Executive 2000	56.000	21,30			56.000		2007
Executive 2001	55.000	23,14			55.000		2008
Executive 2002-2005 ³		19,53	80.000		80.000		2012
AOR 2001-2003/04	271	22,34		271 ²	0		
	131.271		80.000	271	211.000		

¹ De uitoefenprijs van de Executives 2002-2005 opties is gelijk aan de gemiddelde koers van het ABN AMRO aandeel op 25 februari 2002 en van de AOR 2002-2005 opties gelijk aan de gemiddelde koers van het ABN AMRO aandeel op 25 mei 2002.

² Deze opties zijn ingetrokken.

³ Voorwaardelijk toegewezen.

⁴ 604 aandelen zijn toegevoegd aan de portefeuille.

	Begin-stand	Uitoefen-prijs (in euro's)	Verleend ¹	Uitgeoeftend/vervallen	Eind-stand	Beurskoers op uitoefen-datum	Uitoefen-periode tot en met
S.A. Lires Rial ²							
Executive 1998	20.000	21,01		20.000	0		
Executive 1999	28.000	18,10		28.000	0		
Executive 2000	47.000	21,30		47.000	0		
Executive 2001	55.000	23,14		55.000	0		
Executive 2002-2005 ³		19,53	80.000	80.000	0		
AOR 2001-2003/04	271	22,34		271	0		
	150.271		80.000	230.271	0		

¹ De uitoefenprijs van de Executives 2002-2005 opties is gelijk aan de gemiddelde koers van het ABN AMRO aandeel op 25 februari 2002 en van de AOR 2002-2005 opties gelijk aan de gemiddelde koers van het ABN AMRO aandeel op 25 mei 2002.

² Deze opties zijn ingetrokken.

³ Voorwaardelijk toegewezen.

De volgende tabel geeft een overzicht van het verloop in 2002 van de voorwaardelijk toegekende aandelen in het kader van het Performance Share Plan. Het betreft het aantal voorwaardelijk toegekende aandelen op basis van de vijfde plaats in de peer group. Het onvoorwaardelijk toe kennen aantal aandelen is afhankelijk van de positie van het ABN AMRO aandeel in de peer group aan het eind van het vierde jaar en kan liggen tussen 0% en 150% van deze aantallen.

	Begin-stand	Verleend	Onvoor-waardelijk	Verlopen/vervallen	Eind-stand	Referentie-periode
R.W.J. Groenink	98.000				98.000	2001-2004
		98.000			98.000	2002-2005
W.G. Jiskoot	70.000				70.000	2001-2004
		70.000			70.000	2002-2005
T. de Swaan	70.000				70.000	2001-2004
		70.000			70.000	2002-2005
J.Ch.L. Kuiper	70.000				70.000	2001-2004
		70.000			70.000	2002-2005
C.H.A. Collee	70.000				70.000	2001-2004
		70.000			70.000	2002-2005
H.Y. Scott-Barrett	70.000				70.000	2001-2004
		70.000			70.000	2002-2005
S.A. Lires Rial	70.000			70.000	0	
		70.000		70.000	0	
R.W.F. van Tets	70.000				70.000	2001-2004
J.M. de Jong	70.000				70.000	2001-2004
R.G.C. van den Brink	70.000				70.000	2001-2004

Gewone aandelen ABN AMRO in bezit van leden van de Raad van Bestuur ¹

	2002
R.W.J. Groenink	15.645
W.G. Jiskoot	9.575
T. de Swaan	4.101
J.Ch.L. Kuiper	2.647
C.H.A. Collee	621
H.Y. Scott-Barrett	12.151
Totaal	44.740

¹ Geen preferente aandelen of converteerbare preferente aandelen werden gehouden door enig lid van de Raad van Bestuur.

Kredieten van ABN AMRO aan de Raad van Bestuur ¹

	2002	
	Uitstaand 31 dec. 2002	Rente- percentage
<i>(in duizenden euro's)</i>		
R.W.J. Groenink	3.325	4,01
W.G. Jiskoot	1.751	4,17
T. de Swaan	1.407	2,75 ²
J.Ch.L. Kuiper	955	4,23
C.H.A. Collee	2.691	3,61

¹ Voornamelijk woningfinancieringen.

² Variabele rente.

Het overzicht op de volgende pagina bevat informatie over de bezoldiging van de individuele leden van de Raad van Commissarissen. Met uitzondering van de voorzitter, de vice-voorzitter en de leden van de Audit Committee ontvangen leden van de Raad van Commissarissen een gelijke bezoldiging, die onder meer afhankelijk is van de periode van lidmaatschap gedurende het jaar. Leden van de Raad van Commissarissen krijgen geen beloning in de vorm van aandelen ABN AMRO of opties op aandelen ABN AMRO.

Bezoldiging Raad van Commissarissen

(in duizenden euro's)

	2002	2001
A.A. Loudon	54	54
W. Overmars	41	38
W. Dik	36	41
C.H. van der Hoeven	41	38
M.C. van Veen	41	38
A. Burgmans	32	38
D.R.J. Baron de Rothschild	32	32
Mw. L.S. Groenman	36	41
Mw. T.A. Maas-de Brouwer	36	32
P.J. Kalff	36	32
A.C. Martinez ¹	21	0
H.B. van Liemt ²	19	45
S. Keehn ^{1,2}	13	32
R.J. Nelissen ³	-	16
J.M.H. van Engelshoven ³	-	16
R. Hazelhoff ³	-	16

¹ Naast hun bezoldiging ontving de heer Martinez een presentievergoeding van EUR 15.000 en de heer Keehn van EUR 16.000.

² De heren Van Liemt en Keehn traden af per 2 mei 2002.

³ De heren Nelissen, Van Engelshoven en Hazelhoff traden af per 10 mei 2001.

Gewone aandelen ABN AMRO in bezit van leden van de Raad van Commissarissen ¹

	2002
M.C. van Veen	4.471
A. Burgmans	8.163
P.J. Kalff	1.154
A.C. Martinez ²	3.000
Totaal	16.788

¹ Geen preferente aandelen of converteerbare preferente aandelen werden gehouden door enig lid van de Raad van Commissarissen.

² ADR.

Kredieten van ABN AMRO aan de Raad van Commissarissen ¹

(in duizenden euro's)

	2002	
	Uitstaand 31 dec. 2002	Rente- percentage
W. Overmars	19	4,50
C.H. van der Hoeven	5.088	4,58
A. Burgmans	2.100	4,30
P.J. Kalff	1.815	3,88

¹ Met uitzondering van het krediet van de heer Overmars betreft het woningfinancieringen.

43 Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende het jaar beschikbaar zijn gekomen en de wijze waarop de liquide middelen gedurende het jaar zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst naar bancaire, investerings- en financieringsactiviteiten. Als liquide middelen worden aangemerkt de aanwezige kasmiddelen, alsmede de per saldo aanwezige nostrategoeden bij andere banken en de per saldo direct opeisbare tegoeden bij centrale banken. Mutaties in de kredieten, toevertrouwde middelen en interbancaire deposito's zijn opgenomen onder de kasstroom uit bancaire activiteiten. Investeringsactiviteiten omvatten de aan- en verkopen en aflossingen inzake beleggingsportefeuilles, alsmede de aan- en verkopen van deelnemingen en van onroerende zaken en bedrijfsmiddelen. De plaatsing van aandelen en de opname en aflossing van lang vreemd vermogen worden als financieringsactiviteit aangemerkt. Mutaties uit hoofde van valutaomrekenverschillen worden evenals de consolidatie-effecten bij de verwerving van deelnemingen, voorzover van wezenlijk belang, uit de stroomgrootheden geëlimineerd.

	2002	2001	2000
Kasmiddelen	9.455	17.932	6.456
Banktegoeden in rekening-courant	3.843	6.286	11.247
Bankschulden in rekening-courant	- 5.797	- 10.565	- 1.598
Liquide middelen	7.501	13.653	16.105
Verloop:			
Beginstand	13.653	16.105	12.471
Kasstroom	- 4.366	- 2.041	3.530
Valutaomrekenverschillen	- 1.786	- 411	104
Eindstand	7.501	13.653	16.105

De betaalde rente bedroeg EUR 18.912 miljoen en aan belastingen werd EUR 525 miljoen afgedragen.

Van deelnemingen ontvangen dividenden bedroegen EUR 42 miljoen in 2002, EUR 37 miljoen in 2001 en EUR 28 miljoen in 2000.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de mutaties als gevolg van acquisities en verkopen van deelnemingen.

	2002	2001	2000
(Des)investeringsbedrag betaald/ontvangen in liquide of equivalente middelen <i>(netto)</i>	485	4.956	2.347
Mutatie liquide of equivalente middelen <i>(netto)</i>	6	- 21	55
Per saldo mutatie activa en passiva:			
Bankiers	105	92	29
Kredieten	420	13.369	16.542
Effecten	70	- 4.002	42
Overige activa	21	2.818	1.211
Totaal activa	616	12.277	17.824
Achtergestelde leningen	0	0	136
Bankiers	81	- 4.991	10.551
Spaargelden	0	- 3.798	0
Toevertrouwde middelen	469	13.315	4.038
Schuldbewijzen	0	- 497	2.930
Overige passiva	49	7.696	1.188
Totaal passiva	599	11.725	18.843

44 Reële waarde van financiële instrumenten

De reële waarde is het bedrag waarvoor een financieel instrument op dat moment tussen twee partijen zou kunnen worden uitgewisseld door middel van transacties die niet in het kader van executie of liquidatie worden uitgevoerd. Een beursnotering, zo die aanwezig is, vormt de beste indicatie van deze waarde. De activa, passiva en buitenbalansposten van ABN AMRO bestaan voor het grootste gedeelte uit financiële instrumenten. De reële waarde hiervan is waar mogelijk op basis van marktkoersen bepaald.

Van het merendeel van de financiële instrumenten, en met name kredieten, deposito's en OTC derivaten, kan de reële waarde echter niet gemakkelijk worden bepaald omdat er geen markt is waarop deze instrumenten tussen partijen worden verhandeld. Voor deze instrumenten zijn schattingsmethoden gebruikt. Deze methoden zijn naar hun aard subjectief en gaan uit van bepaalde veronderstellingen, zoals de periode waarin de financiële instrumenten zullen worden aangehouden, de timing van toekomstige kasstromen en het te hanteren disconteringspercentage. Hierdoor kunnen de volgende benaderde reële waarden mogelijk geen goede indicatie geven van de netto-opbrengstwaarden. Bovendien is de berekening van de benaderde reële waarde een momentopname; de toekomstige waarde kan hiervan afwijken.

De benaderde reële waarden die financiële instellingen presenteren, zijn door het gebruik van de vele verschillende waarderingsmethoden en de talrijke veronderstellingen niet onderling vergelijkbaar. Door het ontbreken van een objectieve waarderingsmethode is de benaderde reële waarde in hoge mate een subjectief gegeven. Daarom wordt de lezer gewaarschuwd voor gebruik van de volgende cijfers bij vergelijking van de geconsolideerde financiële positie van ABN AMRO met die van andere financiële instellingen.

	31 december 2002		31 december 2001	
	Boek-waarde	Reële waarde	Boek-waarde	Reële waarde
Activa (incl. buitenbalansposten)				
• Kasmiddelen	9.455	9.455	17.932	17.932
• Kortlopend overheidspapier ^{1,2}	3.901	3.887	12.296	12.320
• Bankiers	41.924	42.473	49.619	49.654
• Kredieten overheid	7.365	7.402	14.100	14.116
• Kredieten private sector – zakelijk en professionele effectentransacties	195.067	196.367	220.869	222.899
• Kredieten private sector – particulier	108.471	112.020	110.361	112.299
• Rentedragende waardepapieren ^{1,3}	142.499	145.155	123.365	124.915
• Aandelen ⁴	15.736	15.672	16.794	16.636
• Derivaten	74.065	75.169	44.504	45.684
Totaal	598.483	607.600	609.840	616.455
Passiva (incl. buitenbalansposten)				
• Bankiers	95.884	95.787	107.843	108.091
• Spaargelden	74.249	75.572	84.345	84.957
• Deposito's zaken	76.590	76.781	88.579	88.399
• Overige toevertrouwde middelen	138.622	138.899	139.440	137.979
• Schuldbewijzen	71.209	72.588	72.495	72.169
• Achtergestelde schulden	14.278	14.831	16.283	16.648
• Derivaten	75.271	76.044	41.369	42.592
Totaal	546.103	550.502	550.354	550.835

¹ De boekwaarde van kortlopend overheidspapier en rentedragende waardepapieren is gelijk aan de aanschaffingsprijs plus/min de niet-geamortiseerde (dis)agio's.

² Waarvan EUR 2.079 miljoen behoorde tot de handelsportefeuille per 31 december 2002.

³ Waarvan EUR 40.254 miljoen behoorde tot de handelsportefeuille per 31 december 2002.

⁴ Waarvan EUR 6.633 miljoen behoorde tot de handelsportefeuille per 31 december 2002.

45 Overnames

In september 2002 heeft ABN AMRO Asset Management Ltd. een 58% belang verworven in Artemis Investment Management Limited. De aanschaffingsprijs bedroeg EUR 44 miljoen, inclusief de overdracht van onze deelneming ABN AMRO Fund Managers Ltd.

In oktober 2002 heeft ABN AMRO Delbrück & Co voor een bedrag van EUR 58 miljoen overgenomen. Het balanstotaal bedroeg EUR 625 miljoen. De bij deze overname betaalde goodwill is rechtstreeks ten laste van het eigen vermogen gebracht.

Vennootschappelijke balans per 31 december 2002 na winstverdeling

<i>(in miljoenen euro's)</i>	2002	2001
Activa		
Bankiers a	458	543
Rentedragende waardepapieren b	15	10
Deelnemingen in groepsmaatschappijen c	10.026	11.153
Overige activa d	639	664
Overlopende activa e	1	82
	11.139	12.452
Passiva		
Overige toevertrouwde middelen	15	10
Overige schulden d	343	363
Overlopende passiva e	0	0
	358	373
Achtergestelde schulden	0	292
<i>Kapitaal</i>	1.704	1.677
<i>Agioreserve</i>	2.543	2.504
<i>Herwaarderingsreserves</i>	124	355
<i>Wettelijke en statutaire reserves</i>	297	258
<i>Overige reserves</i>	6.113	6.993
Eigen vermogen	10.781	11.787
Aansprakelijk vermogen	10.781	12.079
	11.139	12.452

Vennootschappelijke winst- en verliesrekening over 2002

<i>(in miljoenen euro's)</i>	2002	2001	1999
Resultaat deelnemingen na belastingen	2.199	3.218	2.494
Overig resultaat na belastingen	8	12	4
Nettowinst	2.207	3.230	2.498

Opgesteld in overeenstemming met artikel 2:402 van het Burgerlijk Wetboek.

De bij de posten vermelde letters verwijzen naar de toelichting.

Toelichting op de vennootschappelijke balans en winst- en verliesrekening (alle bedragen zijn opgenomen in miljoenen euro's)

a Bankiers

De onder dit hoofd opgenomen bedragen betreffen daggelden en andere interbancaire verhoudingen met groepsmaatschappijen.

b Rentedragende waardepapieren

Het onder dit hoofd vermelde bedrag betreft de in waardepapieren belichaamde vorderingen, zoals commercial paper.

c Deelnemingen in groepsmaatschappijen

Het door ABN AMRO Bank N.V. aan ABN AMRO Holding N.V. te betalen dividend bedraagt EUR 639 miljoen (2001: EUR 664 miljoen), terwijl ABN AMRO Bank N.V. voor een bedrag van EUR 294 miljoen (2001: EUR 552 miljoen) aan dividend ontving van dochtermaatschappijen.

	2002	2001	2000
Verloop:			
Beginstand	11.153	11.874	11.481
Mutaties <i>(per saldo)</i>	- 1.127	- 721	393
Eindstand	10.026	11.153	11.874

d Overige activa en overige schulden

Onder overige activa en overige schulden worden die bedragen opgenomen, die niet overlopend zijn of niet onder andere balansposten gerubriceerd kunnen worden, zoals te vorderen of te betalen belastingen en dividenden.

e Overlopende activa en overlopende passiva

Onder overlopende activa en overlopende passiva worden baten en lasten gerubriceerd, die zijn toegerekend aan de verslagperiode, maar waarvan de feitelijke ontvangst of betaling valt in een andere periode. Daarnaast wordt onder deze balansposten opgenomen het saldo van alle verschillen tussen de contractkoers en de contante koers van valutacontracten, welke zijn afgesloten ter dekking van het valutarisico.

f Kapitaal en reserves

Zie voor toelichting punt 16.

g Garanties

ABN AMRO Holding N.V. heeft een verklaring van aansprakelijkheidsstelling ten behoeve van ABN AMRO Bank N.V. afgegeven.

Amsterdam, 14 maart 2003

Raad van Commissarissen

A.A. Loudon
W. Overmars
W. Dik
C.H. van der Hoeven
M.C. van Veen
A. Burgmans
D.R.J. Baron de Rothschild
Mw. L.S. Groenman
Mw. T.A. Maas-de Brouwer
P.J. Kalff
A.C. Martinez

Raad van Bestuur

R.W.J. Groenink
W.G. Jiskoot
T. de Swaan
J.Ch.L. Kuiper
C.H.A. Collee
H.Y. Scott-Barrett

Belangrijke deelnemingen

(tenzij anders vermeld is het deelnemingspercentage per 14 maart 2003 100% of bijna 100%)

ABN AMRO Bank N.V., Amsterdam

Nederland

AAGUS Financial Services Group N.V.,
Amersfoort (67%)
AA Interfinance B.V., Amsterdam
ABN AMRO Bouwfonds N.V., Hoevelaken
(stemrecht 50%)
ABN AMRO Participaties B.V., Amsterdam
ABN AMRO Projectontwikkeling B.V.,
Amsterdam
ABN AMRO Trustcompany (Nederland) B.V.,
Amsterdam
ABN AMRO Verzekeringen Holding B.V.,
Zwolle
Amstel Lease Maatschappij N.V., Utrecht
Consultas N.V., Zwolle
Dishcovery Horeca Expl. Mij B.V.,
Amsterdam
Hollandsche Bank-Unie N.V., Rotterdam
IFN Group B.V., Rotterdam
LeasePlan Corporation N.V., Almere
Nachenius, Tjeenk & Co. N.V., Amsterdam
Solveon Incasso B.V., Utrecht
Stater N.V., Hoevelaken
(60% ABN AMRO Bank N.V.,
40% ABN AMRO Bouwfonds N.V.)

Overige landen

Europa

ABN AMRO Asset Management Ltd.,
Londen
ABN AMRO Asset Management (Czech) a.s.,
Brno
ABN AMRO Asset Management
(Deutschland) A.G., Frankfurt am Main
ABN AMRO Bank A.O., Moskou
ABN AMRO Bank (Deutschland) A.G.,
Frankfurt am Main
ABN AMRO Bank (Luxembourg) S.A.,
Luxemburg
ABN AMRO Bank (Polska) S.A., Warschau
ABN AMRO Bank (Romania) S.A., Boekarest
ABN AMRO Bank (Schweiz) A.G., Zürich
ABN AMRO Capital Ltd., Londen
ABN AMRO Corporate Finance Ltd.,
Londen
ABN AMRO Equities (UK) Ltd., Londen
ABN AMRO France S.A., Parijs
ABN AMRO Fixed Income (France) S.A.,
Parijs

ABN AMRO Securities (France) S.A.,
Parijs
Banque de Neuflyze, Schlumberger, Mallet,
Demachy S.A., Parijs
Banque Odier Bungener Courvoisier, Parijs
ABN AMRO Futures Ltd., Londen
ABN AMRO International Financial Services
Company, Dublin
ABN AMRO Investment Funds S.A.,
Luxemburg
ABN AMRO Portföy Yönetimi A.S., Istanboel
ABN AMRO Securities (Polska) S.A.,
Warschau
ABN AMRO Stockbrokers (Ireland) Ltd.,
Dublin
ABN AMRO Trust Company (Jersey) Ltd.,
St. Helier
ABN AMRO Trust Company (Luxembourg)
S.A., Luxemburg
ABN AMRO Trust Company (Suisse) S.A.,
Genève
Alfred Berg Holding A/B, Stockholm
Antonveneta ABN AMRO Societa di Gestione
del Risparmio SpA, Milaan (45%)
Banque Finaref ABN AMRO, Parijs (49%)
Capitalia SpA, Rome (7%)
CM Capital Markets Brokerage S.A.,
Madrid (45%)
Delbrück & Co. AG & Co. KG, Keulen
Hoare Govett Ltd., Londen
Kereskedelmi és Hitelbank Rt.,
Boedapest (40%)

Midden-Oosten

Saudi Hollandi Bank, Riad (40%)

Overig Azië

ABN AMRO Asia Ltd., Hongkong
ABN AMRO Asia Corporate Finance Ltd.,
Hongkong
ABN AMRO Asia Futures Ltd., Hongkong
ABN AMRO Asia Securities Plc., Bangkok
(40%)
ABN AMRO Asset Management (Asia) Ltd.,
Hongkong
ABN AMRO Asset Management (Japan) Ltd.,
Tokio
ABN AMRO Asset Management
(Singapore) Ltd., Singapore
ABN AMRO Asset Management (Taiwan)
Ltd., Taipeh

ABN AMRO Bank Berhad, Kuala Lumpur
 ABN AMRO Bank (Kazakstan) Ltd.,
 Almaty (51%)
 ABN AMRO Bank N.B., Uzbekistan A.O.,
 Tashkent (50%)
 ABN AMRO Bank (Philippines) Inc., Manilla
 ABN AMRO Management Services
 (Hong Kong) Ltd., Hongkong
 ABN AMRO Securities (India) Private Ltd.,
 Bombay (75%)
 ABN AMRO Securities (Far East) Ltd.,
 Hongkong
 ABN AMRO Securities (Japan) Ltd.,
 Tokyo Bank of Asia, Bangkok (81%)
 PT ABN AMRO Finance Indonesia,
 Jakarta (70%)

Australië

ABN AMRO Asset Management
 (Australia) Ltd., Sydney
 ABN AMRO Australia Ltd., Sydney
 ABN AMRO Capital Markets (Australia) Ltd.,
 Sydney
 ABN AMRO Corporate Finance Australia Ltd.,
 Sydney
 ABN AMRO Equities Australia Ltd., Sydney

Nieuw-Zeeland

ABN AMRO New Zealand Ltd., Auckland
 ABN AMRO Equities NZ Ltd., Auckland

Noord-Amerika

ABN AMRO Bank (Mexico) S.A., Mexico City
 ABN AMRO North America Holding Company,
 Chicago (*holding company, stemrecht 100%,
 kapitaalbelang 60,8%*)
 LaSalle Bank Corporation, Chicago
 LaSalle Bank N.A., Chicago
 ABN AMRO Financial Services, Inc.,
 Chicago
 ABN AMRO Asset Management
 (USA) LLC, Chicago
 LaSalle Business Credit, Inc., Chicago
 Standard Federal Bank N.A. Troy
 ABN AMRO Mortgage Group, Inc.,
 Chicago
 ABN AMRO WCS Holding Company,
 New York
 ABN AMRO Advisory, Inc., Chicago
 ABN AMRO Leasing, Inc., Chicago
 ABN AMRO Incorporated, Chicago

ABN AMRO Sage Corporation,
 San Francisco
 ABN AMRO Rothschild LLC,
 New York (50%)
 ABN AMRO Asset Management
 Holdings, Inc., Chicago
 Chicago Capital Management, Inc.,
 Chicago
 Montag & Caldwell, Inc., Atlanta

Latijns-Amerika en het Caraïbisch Gebied

ABN AMRO Asset Management Argentina
 Sociedad Gerente de FCI S.A.,
 Buenos Aires
 ABN AMRO Asset Management
 (Curaçao) N.V., Willemstad
 ABN AMRO Asset Management Ltda.,
 São Paulo
 ABN AMRO Bank (Chile) S.A., Santiago de
 Chile
 ABN AMRO Bank (Colombia) S.A., Bogota
 ABN AMRO (Chile) Seguros Generales S.A.,
 Santiago de Chile
 ABN AMRO (Chile) Seguros de Vida S.A.,
 Santiago de Chile
 ABN AMRO Trust Company (Curaçao) N.V.,
 Willemstad
 Banco do Estado de Pernambuco S.A.,
 Recife (97,1%)
 Banco ABN AMRO Real S.A., São Paulo and
 João Pessoa (97,1%)
 Real Paraguaya de Seguros S.A., Asunción
 Real Previdência e Segures S.A., São Paulo
 Real Uruguay de Seguros S.A., Montevideo

Voor de deelnemingen van LeasePlan
 Corporation N.V. en ABN AMRO
 Bouwfonds N.V. wordt verwezen naar het
 door deze vennootschappen afzonderlijk
 uitgebrachte jaarverslag.

De lijst van deelnemingen, waarvoor een
 verklaring van aansprakelijkheidsstelling is
 afgegeven, is gedeponneerd bij het
 Handelsregister te Amsterdam.